

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

„S vědomostmi za poznáním“

Základní škola a Mateřská škola Řepiště, příspěvková organizace,

Mírová 56, 739 31, Řepiště

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
2.1. Velikost a úplnost školy	5
2.2. Vybavení školy	5
2.3. Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4. Dlouhodobé projekty	7
2.5. Spolupráce s rodiči, zřizovatelem a jinými subjekty	7
2.6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	8
2.7. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	10
3. CHARAKTERISTIKA ŠVP	12
3.1. Zaměření školy.....	12
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie	13
3.3. Začlenění průřezových témat	15
5. UČEBNÍ OSNOVY	20
5.1. Český jazyk.....	20
5.2. Anglický jazyk.....	37
5.3. Matematika.....	48
5.4. Informatika	67
5.5. Prvouka.....	71
5.6. Přírodověda.....	79
5.7. Vlastivěda.....	86

5. 8. Hudební výchova.....	93
5. 9. Výtvarná výchova	103
5. 10. Pracovní činnosti	114
5. 11. Tělesná výchova.....	126
5. 12. Etická výchova	137
5. 13. Dopravní výchova.....	167
5. 14. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí	168
5. 15. Zdraví	169
5. 16. Obrana vlasti	169
5. 17. Finanční gramotnost.....	170
6. HODNOCENÍ	174
6. 1. Způsoby hodnocení	174
6.2. Autoevaluace školy.....	174
7. ZDROJE	177
7.1. Školní vzdělávací program těchto škol	177
7.2. Právní předpisy (výběr nejdůležitějších)	177
7.3. Další zdroje	177
8. Přílohy	178

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

➤ ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

S vědomostmi za poznáním ***Aktualizovaná verze***

Předkladatel: Základní škola a Mateřská škola Řepiště příspěvková organizace

- **adresa školy:** Mírová 56, 739 31 Řepiště
- **jméno ředitelky:** Mgr. Martina Bastová
- **kontakty:** tel.: 558671940
e-mail: reditelka@zsrepiste.cz
datová schránka: nbjmb63
web: www.zsrepiste.cz
IČO: 75029278
IZO: 102080216

- **koordinátor ŠVP:** Mgr. Martina Bastová

- **datum schválení školskou radou:** **2.5.2019**
- **datum schválení pedagogickou radou:** **15.4.2019**
- **za školskou radu podepsala:** **Pavλίna Kučerová**

- **Zřizovatel:** Obec Řepiště
- **adresa:** Mírová 56, 739 31 Řepiště
- **kontakty:** tel.: 558 671 925

- **Účinnost dokumentu:** od 1. 9. 2019
- **podpis ředitele, razítko školy:**

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Velikost a úplnost školy

- Neúplná ZŠ - poskytuje vzdělání cca 100 žákům v 1. – 5. ročníku.
- Budova školy je umístěna v těsné blízkosti zastávky MHD a komunikace spojující Ostravu a Frýdek - Místek.
- Škola bez speciálního zaměření.
- Všechny ročníky jsou vyučovány samostatně.
- Inkluzivní vzdělávání (společně vyučuje a vychovává všechny žáky bez ohledu na jejich předpoklady a handicap).
- Je spojena s mateřskou školou nejen organizačně, ale celou koncepcí vzdělávacího procesu.
- Žáci po ukončení 5. odchází na osmiletá gymnázia do Ostravy a Frýdku – Místku, nebo pokračují ve vzdělávání na II. stupni ZŠ v okolních školách (Vratimově, Paskově, Lískovci, Frýdku – Místku, Ostravě – Hrabové)
- Součástí školy je i školní družina s kapacitou 75 žáků
- Školní jídelna je umístěna v budově MŠ a má kapacitu 210 stravovaných.
- Budova ZŠ prošla kompletní rekonstrukcí v roce 2008 – 2009.

2.2. Vybavení školy

Výchovně vzdělávací činnost probíhá v základní škole v 5 kmenových třídách a ve třech odděleních školní družiny. Všechny kmenové třídy jsou vybaveny interaktivními tabulemi či dataprojektory, ve třídě 5. ročníku jsou žákům k dispozici žákovské notebooky či počítače s přístupem na internet a tiskárnu. Dvě učebny jsou vybaveny klavíry a tyto třídy slouží v odpoledních hodinách k výuce ZUŠ Vratimov a DDM Vratimov. Výuka tělesné výchovy probíhá v budově tělocvičny v Řepištích, která se nachází v bezprostřední blízkosti školy. S ohledem na riziko úrazu při přecházení frekventované silnice je posílen dohled nad žáky při přesunech do budovy tělocvičny. Také zřizovatelem byla přislíbena pomoc na posílení bezpečnosti v podobě úpravy přechodu pro chodce. Obec Řepiště zajišťuje mezi 7,00 – 8,00 hodinou i ranní dohled a bezpečné převádění žáků přes komunikaci na přechodu pro chodce u základní školy.

Materiální vybavenost je na dobré úrovni, vychází z finančních možností školy. V roce 2009 prošla škola kompletní rekonstrukcí: výměna oken, topení, podlah, WC a

sociálního zázemí, zateplení a zaizolování celé budovy.

Od září 2010 škola využívá k výuce prostornou školní tělocvičnu. V prostorách bývalé tělocvičny v budově školy je zřízena herna pro školní družinu.

V suterénu budovy základní školy jsou šatny žáků – každý žák od 2. ročníku má možnost uložit si knihy a učební pomůcky do své skříňky. Žákům byla školou nabídnuta (s ohledem na zdravotní rizika vyplývající z nošení vyšší zátěže) možnost mít dvoje učebnice.

Hodnocení žáků a komunikace se zákonnými zástupci probíhá prostřednictvím tzv. elektronické žákovské knížky v programu iŠkola. Webové stránky příspěvkové organizace jsou aktualizovány a rodiče i žáci mají stálý přehled o chystaných i uskutečněných akcích, mohou si zde nalézt potřebné dokumenty, prohlédnout si fotodokumentace z akcí.

Prostory ke stravování žáků a zaměstnanců jsou umístěny mimo budovu základní školy, a to ve školní jídelně na ulici Bratří Musálků 249, kam žáky doprovázejí pedagogové konající dohled i během oběda. Objednávání, evidence a vydávání jídla se uskutečňuje elektronicky prostřednictvím programu Estrava.

K relaxaci žáků slouží jak vnitřní prostory budovy, tak především školní zahrada s herními prvky (pískoviště, stoly na stolní tenis, plocha na basketbal s košem, altán, skluzavka, lavičky, trampolína). Za příznivého počasí je prostorný venkovní altán využíván k výuce. Prostředí školní zahrady slouží i k mimoškolním aktivitám (rozloučení se školou, posezení u táboráku aj.)

Žáci jsou jak ve vnitřních, tak ve venkovních prostorách pod stálým dohledem určených osob.

2. 3. Charakteristika pedagogického sboru

- Naší snahou je vytvářet z našich pedagogů funkční, stabilní a tvořivý tým.
- Každý učitel je odborník, který se snaží rozvíjet samostudiem natolik, aby žákům dokázal vhodnými metodami předat požadované dovednosti.
- Usilujeme o to, aby se každý pedagog stal specialistou v některé z těchto oblastí – výchovné poradenství, prevence patologických jevů, ICT koordinátor, zdravotník, speciální pedagog, odborník etické výchovy, environmentální metodik, knihovník.
- Další vzdělávání pedagogů směřujeme k ovládnutí alespoň jednoho cizího jazyka úrovní A2 dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Preferujeme anglický jazyk.

2. 4. Dlouhodobé projekty

- Zapojujeme se do výzev vyhlášených MŠMT a OP VVV tzv. Šablony.
- Zelenina a ovoce do škol
- Mléko do škol
- Podpora výuky plavání na ZŠ
- Během školního roku realizujeme i tradiční projekty - Knížka pro prvňáčka, Veselé zoubky, Do lesa s lesníkem, projekty s preventivním zaměřením, aj.

2. 5. Spolupráce s rodiči, zřizovatelem a jinými subjekty

Škola se snaží navazovat spolupráci s organizacemi, jejichž činnost pomáhá rozvíjet občanské povědomí žáků v různých oblastech života. Spolupracujeme se:

- zřizovatelem (vítání občánků, úklid veřejných prostranství v rámci Dne Země, Obecní slavnosti, společné projekty, rozloučení se školáky, konzultace se zřizovatelem – o provozu a technickém zabezpečení školy);
- školskými poradenskými zařízeními, OSPOD (konzultace a pomoc při řešení výchovných a vzdělávacích problémů);
- Policií ČR (besedy, projekty);
- Českým červeným křížem (praktické ukázky první pomoci, projekty, besedy);
- Hasičským záchranným sborem, Dobrovolnými hasiči Řepiště (besedy, soutěže, projekty);
- rodiči žáků (mimoškolní i školní akce);
- mateřskou školou (projekty na zajištění plynulého přechodu dětí do ZŠ, logopedická náprava řečových vad žáků);
- knihovnou v Řepištích (projekty, besedy, přednášky, výstavy);
- DDM Vratimov (projekty, interaktivní výstavy);
- ZUŠ Vratimov,
- Divadlem Loutek Ostrava (nabídky divadelních představení)
- Seniorskými Řepiště (společné aktivity – Den matek)
- Na propagaci školy spolupracujeme s místními médii.

2. 6. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) jsou integrováni v běžných třídách. Podpurná opatření pro tyto žáky jsou zařazena podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory pedagogické péče. Vzdělávací obsah vyučovacích předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznaným podpurným opatřením v rámci plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Při vzdělávání těchto žáků jsou využívány kombinace speciálně pedagogických postupů a alternativních metod.

V případě doporučení školského poradenského zařízení k úpravě výstupů vzdělávání a vytvoření IVP pro žáka s LMP vycházíme při tvorbě IVP z doporučené minimální úrovně výstupů v upraveném RVP ZV s přihlédnutím ke SVP žáka a využíváme při tom metodického průvodce www.rvp.cz/pruvodce, ve kterém bude vypracována metodická podpora pro stanovení obsahů očekávaných výstupů pro každý ročník.

2.6.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola volí podpurná opatření 1. stupně v případě, že žák má při vzdělávání takové obtíže, že je nezbytné jeho vzdělávání podpořit změnami v metodách a výukových postupech, v organizaci výuky, úpravami v hodnocení, v začleňování do sociální a komunikační sítě školní třídy, případně poskytnutí pomůcek. Plán pedagogické podpory (PLPP) sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacím předmětu za pomoci výchovného poradce a speciálního pedagoga. PLPP má písemnou podobu, obsahuje popis obtíží, pedagogickou podporu, cíle podpory a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpurná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení.

Před zpracováním PLPP budou probíhat konzultace s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností.

Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje schůzky se speciálním pedagogem, vyučujícími, případně metodikem prevence se zákonnými zástupci, pedagogy, vedením školy a žákem samotným. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, která jsou součástí Školního řádu.

2.6.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z jeho obsahu stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny neprodleně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení, a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.

Vyhotovuje ho třídní učitel za pomoci výchovného poradce a ostatních vyučujících na základě podpůrných opatření 2. až 5. stupně přiznaných školským poradenským zařízením. IVP má písemnou podobu, obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. V IVP jsou dále uvedeny zejména informace o úpravách obsahu vzdělávání žáka, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod a forem výuky a hodnocení žáka, případné úpravě očekávaných výstupů ze vzdělávání žáka. Před jeho zpracováním probíhají konzultace s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce se žákem, způsob kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy IVP a organizuje schůzky se speciálním pedagogem, vyučujícími, se zákonnými zástupci, žákem, případně metodikem prevence, vedením školy. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravu očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP pro 3. a 5. ročník a bude na základě doporučení školského poradenského zařízení. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě ostatních žáků.

Škola ve spolupráce se školským poradenským zařízením, žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně sleduje a nejméně jedenkrát ročně vyhodnotí naplňování IVP.

Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamenána do školní matriky. Hodnocení žáka bude v souladu s Pravidly pro hodnocení výsledků vzdělávání, které jsou součástí Školního řádu.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného

stupně podpory zejména

- v oblasti metod výuky
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožňují častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáka
- poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- v oblasti organizace výuky
- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka
- zařazení předmětu speciálně pedagogické péče – vzdělávací obsah těchto předmětů bude přizpůsoben vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s priznanými opatřeními v rámci IVP
- logopedická intervence
- práce s počítačem

Při klasifikaci žáků se SPU učitelé zohledňují míru vývojové poruchy a hodnotí tyto žáky s tolerancí.

2. 7. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vyhledává a rozvíjí mimořádné nadání žáků. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracujeme po dohodě se zákonnými zástupci žáků s PPP. Při vzdělávání těchto žáků vycházíme z principů individualizace a vnitřní diferenciaci. Žákům jsou zadávány specifické úkoly, samostatnější a rozsáhlejší práce, které rozšiřují jejich nadání. Tyto žáky zapojujeme do soutěží v oborech, pro které mají specifické nadání. Hodnocení – viz příloha Školního řádu.

Za nadaného žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech nebo jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních nebo sociálních dovednostech.

Zásady práce s nadaným a mimořádně nadaným žákem

- umožnit pracovat rychlejším tempem
- méně procvičovat, umožnit postup dopředu
- náročnější výuka
- nezávislost
- kreativní myšlení
- kontakt s intelektovými vrstevníky
- zkušenostní učení

2.7.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory žáků nadaných a mimořádně nadaných

Plán pedagogické podpory (PLPP) nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci se zákonnými zástupci žáka, učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školním poradenským zařízením. PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu, obsahuje pedagogickou podporu, její cíle a způsob vyhodnocování. Školní poradenské pracoviště PLPP aktualizuje a průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou ke stanoveným cílům, v opačném případě změní PLPP nebo doporučí vyšetření ve školském poradenském zařízení. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být PLPP prováděn. Výchovný poradce po podpisu PLPP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle PLPP ředitelce školy, která je zaznamená do školní matriky.

2.7.2 Pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocení individuálních vzdělávacích plánů žáků nadaných a mimořádně nadaných

Při sestavování individuálního vzdělávacího plánu (IVP) vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.

Individuální vzdělávací plán nadaného a mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka a školním poradenským zařízením. IVP nadaného a

mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel se zákonnými zástupci žáka. Výchovný poradce zajistí informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získáním písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP ředitelce školy, která je zaznamená do školní matriky. Při vyhotovení a realizace IVP škola postupuje podle doporučení školského poradenského zařízení.

Jako podpůrná opatření pro žáky nadané a mimořádně nadané mohou být v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména

- předčasný nástup žáka ke školní docházce
- vzdělávání skupiny nadaných a mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětech ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- občasné vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů

3. CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, analýzy možností školy, pedagogického sboru, požadavků rodičů, navazuje na dosavadní zkušenosti, reaguje na požadavky na vzdělávání v současném moderním světě. V průběhu základního vzdělávání klademe důraz na to, aby žáci získali takové kvality osobnosti, které jim umožní pokračovat ve studiu, zdokonalovat se ve zvolené profesi, během celého života se dále vzdělávat a podle svých možností a schopností se aktivně podílet na životě společnosti.

3. 1. Zaměření školy

- předáváme žákům znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě
- zavádíme do výuky efektivní metody (např. skupinové nebo projektové vyučování),

kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu

- klademe důraz na kvalitní výuku cizích jazyků - zaměření na jazyk anglický
- vedeme žáky k využívání komunikačních a informačních technologií, podporujeme zavádění a využívání výpočetní techniky
- pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci
- vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi
- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu, pravidel soužití mezi lidmi, k tomu, aby se učili odpovědnosti a také k vytváření morálních a etických hodnot
- učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný
- podporujeme rozvoj estetické výchovy a zájmových činností
- vedeme žáky k vlastnímu hodnocení a objektivnímu posouzení své práce a dosažených výsledků.

3. 2. Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná. Tyto kompetence nestojí vedle sebe izolovaně, různými způsoby se prolínají, lze je získat jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání. Tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zájmu o vzdělávání, motivujeme je k celoživotnímu učení
- vedeme žáky k získávání informací z různých zdrojů, ke schopnosti tyto informace třídit, zpracovávat
- klademe důraz na čtení s pochopením, práci s textem
- snažíme se v žácích vytvořit pozitivní vztah k učení
- zapojujeme žáky do soutěží
- uplatňujeme individuální přístup k žákům
- ve vyučování rozlišujeme učivo základní a učivo rozšiřující

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k hledání různých řešení problémů, k tomu, aby si svoje řešení dokázali obhájit
- používáme různé formy problémových úloh
- snažíme se motivovat žáky problémovými úlohami z praktického života
- podporujeme samostatnost, tvořivost, logické myšlení
- podle jejich schopností zapojujeme žáky do soutěží školních, okrskových

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, zaměstnanci školy i dalšími osobami ve škole i mimo ni
- učíme žáky obhajovat vhodnou formou své názory
- vedeme žáky k porozumění různým typům textů
- klademe důraz na kulturu slova
- učíme žáky naslouchat druhým

Kompetence sociální a personální

- podporujeme výuku ve skupinách, spolupráci mezi žáky
- učíme žáky práci v týmu, respektování názorů druhých
- vedeme žáky k respektování a dodržování pravidel chování
- netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- učíme žáky sebekritice
- uskutečňujeme aktivity, v nichž se potkávají děti stejných i různých věkových skupin
- učíme žáky přijímat rozličné role ve skupině
- vedeme žáky k vzájemnému pochopení různých sociálních kultur – multikultura
- prostřednictvím sebepoznání vedeme žáky k prosociálnímu chování – etická výchova
- učíme žáky sociálnímu cítění a jednání

Kompetence občanské

- vedeme žáky k ekologickému myšlení, k třídění odpadů
- vedeme žáky k úctě k tradicím, kulturnímu a historickému dědictví
- seznamujeme žáky s kulturou jiných národů
- vedeme žáky k ochraně zdraví
- netolerujeme patologické projevy chování – šikanu
- vedeme žáky k sebeúctě a úctě k ostatním lidem
- seznamujeme žáky s právními normami
- rozumně a zodpovědně využíváme výchovných opatření
- vedeme žáky k pochopení principu spravedlnosti a demokracie

- vedeme žáky k pochopení principu růstu a změny (naučit se uvolňovat svůj potenciál, poznat a rozvíjet svůj talent)
- vedeme k dodržování pravidel vzájemného soužití
- povzbuzujeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích
- vedeme žáky k aktivnímu postoji v oblasti ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k zodpovědnosti za svou profesionální orientaci
- seznamujeme žáky s různými profesemi
- vedeme žáky ke správným pracovním návykům
- při práci s nářadím, nástroji a vybavením vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečné práce
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k různým pracovním činnostem
- učíme žáky chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.3. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitost pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do předmětu.

Osobnostní a sociální výchova – OSV

Osobnostní rozvoj	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Rozvoj schopností poznávání	Čj, Aj, M, Vv, Tv	Čj, Aj, M, Prv, Vv, Tv	Čj, Aj, Vv, Tv	Čj, Aj, M, Prv, Vl, Vv, Tv	Čj, Aj, M, Prv, Vv, Tv
Sebepoznání a sebepojetí	Prv, Hv, Vv, Ev	Prv, Hv, Vv, Ev	Prv, Hv, Vv, Ev	Vv, Tv, Ev	Vv, Tv, Ev
Seberegulace a sebeorganizace	Čj, Prv, Tv, Pč, Ev	Čj, Prv, Tv, Pč, Ev	Prv, Tv, Pč, Ev	M, Tv, Ev	Tv, Ev
Psychohygiena	Čj, Prv, Tv, Ev	Prv, Tv, Ev	Prv, Tv, Ev	Čj, Prv, Tv	Čj, M, Prv, Tv
Kreativita	Hv, Vv, Pč, Ev	Hv, Vv, Pč, Ev	Prv, Hv, Vv, Pč, Ev	Prv, Vv	M, Prv, Vv

Sociální rozvoj	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Poznávání lidí	ČJ, Prv, Hv, Ev	ČJ, Prv, Hv, Ev	ČJ, Prv, Hv, Ev	ČJ, Prv, Hv, Ev	ČJ, Prv, Hv, Ev
Mezilidské vztahy	Čj, Aj, Prv, Ev	Čj, Aj, Prv, Ev	Prv, Čj, Aj, Ev	Prv, Aj, Čj, Ev	Prv, Čj, Aj, Ev
Komunikace	Vv, Tv, Ev	Čj, Prv, Tv, Vv, Ev	Tv, Vv, Ev	Čj, Aj, Prv, Ev	Čj, Aj, Prv, Vv, Ev
Kooperace	M	M	Čj, M	Aj, M, Vl, Pč, Ev	Aj, M, Pč, Ev

Morální rozvoj	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	M, Ev, Tv	M, Ev, Tv, Prv	M, Prv, Ev, Tv	Prv, Tv, Ev, M	Prv, Tv, Ev, M
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv, Ev	Prv, Ev	Prv, Ev	Prv, Ev, Hv, Čj	Prv, Ev, Vl, Hv

Výchova demokratického občana – VDO

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	M, Ev, Prv,	M, Ev, Prv	M, Prv, Ev	Přv, Hv, Ev, M	Přv, Hv, Ev, M
Občan, občanská společnost a stát	Prv, Ev	Prv, Ev	Prv, Ev	Přv, Ev, VI	Přv, Ev, VI
Formy participace občanů v politickém životě					VI
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VI	VI

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – EGS

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	Čj	Hv, Čj	Aj, Čj	Hv, Pě, Vv, Čj	Aj, VI, Pě, Tv, Čj
Objevujeme Evropu a svět	-	-	M	Tv, VI	VI, Vv
Jsme Evropané	-	Hv, Prv	-	VI, M	VI

Multikulturní výchova – MKV

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diference	Hv	ČJ	Hv	Tv	VI
Lidské vztahy	Hv, Čj, Tv	Čj, Tv, Prv	Hv, Tv, Prv	VI, Pě	VI, Hv, Pě, Prv, Tv
Etnický původ				Přv	Přv, Pě
Multikulturita			Aj, Vv	Aj, Hv	Aj, Hv
Princip sociálního smíru a solidarity					Př

Environmentální výchova - EV

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv, Hv	Přv	Vl, Přv
Základní podmínky života	Hv, Pč	Pč, Prv	Pč, Prv	Přv	Pč, Přv, Vv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv	Prv	Vv, M, Prv	Přv	Přv, Pč, Vv, Čj.
Vztah člověka k prostředí	Čj, M, Vv, Prv	Vv, M, Prv	Aj, Prv	Aj, Hv, Pč, Vl, Přv	Aj, Hv, Pč, Vl, Čj, Přv

Mediální výchova – MEV

	Ročník				
	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení		ČJ		Vv	Vv
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality					Čj, Tv, Inf
Stavba mediálního sdělení					Inf
Vnímání autora mediálního sdělení	Hv		Hv		
Fungování a vliv mediálních sdělení ve společnosti				Hv, Čj	Hv, Inf, Čj
Tvorba mediálního sdělení				Čj, Tv	Čj, Inf

4. UČEBNÍ PLÁN

Vzdělávací oblasti	Vyučovací předmět	ročník					min. časová dotace	disponibilní časová dotace	skutečná časová dotace
		1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8	7+1	7+1	6+1	5+2	33	5	38
	Anglický jazyk	1	2	3	3	3	9	3	12
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	4	4+1	4+1	20	2	22
Informační a komunikační technologie	Informatika	--	--	--	--	1	1	--	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	1	2	2	--	--	12	1	13
	Přírodověda	--	--	--	1+1	2			
	Vlastivěda	--	--	--	2	2			
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	--	12
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	1			
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-	10
Člověk a svět práce	Praktické činnosti	1	1	1	1	1	5	--	5
Doplňující vzdělávací obor	Etická výchova	1	1	1	1	1	-	5	5
Průřezová témata		P	P	P	P	P	--	--	--
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18+2	18+4	22+2	22+4	22+4	102	16	118
Celkový týdenní počet hodin – maximum týdně		20	22	24	26	26	118		118

5. UČEBNÍ OSNOVY

5. 1. Český jazyk

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk na prvním stupni integruje vzdělávací obsah oborů český jazyk, literatura, komunikace a slohová výchova. Základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy je osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě, naučit se dobře komunikovat s okolním světem.

Tento předmět obsahuje vzájemně se prolínající složky – čtení, psaní, mluvnici, sloh a literární výchovu. Tyto složky jsou vzájemně úzce propojeny. Orientovat se v jazyce se žáci učí tak, že v hodinách českého jazyka a literatury nebudou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy, ale že si žáci budou uvědomovat propojenost jazyka, stylistických a literárních prvků.

Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně s jejich rozumovým a emocionálním zráním. Prostřednictvím jazykové, komunikační a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a cítění druhých lidí, naslouchat druhým, poznávat bohatost a rozmanitost života.

Důležitá je četba, neboť podněcuje hlubší kladný prožitek a rozvíjí tvořivost i fantazii žáků.

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 3. ročníku osm, ve 4. a 5. ročníku sedm hodin týdně.

Klíčové kompetence:

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- zvládnutí techniky psaní s pravopisnou a gramatickou úrovní
- čtení s porozuměním, práci s textem
- interpretaci textu, recitaci, dramatizaci
- vyhledávání informací
- sebehodnocení
- účasti na soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- řešení různých typů úkolů
- využívání textů s problémovými situacemi z praktického života
- práci s informacemi – jejich vyhledávání, třídění, využití
- prezentaci názorů a nápadů ve školním časopise
- využití internetu, fondu městské a žákovské knihovny

- účasti na projektech, soutěžích

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- zpracovávání informací ze školního života
- obhajování vlastních názorů vhodnou formou
- naslouchání názorům druhých
- vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými
- tvorbě s používání různých stylistických forem

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- schopnosti naučit se střídat role ve skupině
- vzájemnému respektování se

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- respektování individuálních rozdílů
- seznamování se s kulturou jiných národů
- vytváření kladných postojů k přírodě i její ochraně

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- objektivnímu sebehodnocení
- psaní v souladu s Pravidly českého pravopisu
- používání návodů, telefonních seznamů, jízdních řádů, vyplňování běžných tiskopisů
- vedení záznamů, výpisků
- hodnocení literárních, divadelních a filmových děl

Učební osnovy

I. období

1. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Pozn.
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none">- zná jednotlivá písmena tiskací a psací abecedy, velká i malá, umí je přečíst- skládá a čte slabiky, slova, jednoduché věty se správnou intonací- rozumí přečtenému textu, dovede ho opakovat	<ul style="list-style-type: none">- čtení	<ul style="list-style-type: none">MKV – lidské vztahyOSV – rozvoj schopností poznávání	
<ul style="list-style-type: none">- zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním- rozlišuje tiskací a psací písmena velké a malé abecedy, dovede je skládat do slabik a slov jednoduchých vět- píše správné tvary písmen a číslic, umí přepsat tiskací písmo do psací podoby- dovede napsat jednoduché věty podle diktátu	<ul style="list-style-type: none">- psaní		Tv
<ul style="list-style-type: none">- dokáže vytvořit větu, odpovědět na otázku, vyprávět krátký příběh podle obrázkové osnovy	<ul style="list-style-type: none">- komunikace a slohová výchova	<ul style="list-style-type: none">OSV – komunikace	Prv

- dokáže recitovat krátkou báseň		EV – vztah člověka k prostředí	
- rozlišuje délku samohlásek, velká písmena u vlastních jmen - psaní věty	- slovo, písmeno, věta		
Dramatická výchova - zvládá základy správného tvoření dechu, hlasu, artikulace a správného držení těla	- psychosomatické dovednosti	OSV – sebepoznání a sebepojetí, komunikace	
- přijímá pravidla hry, vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná	- sociálně komunikační dovednosti		Ev

2. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Pozn.
Žák - čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu - dokáže přečtený text vyprávět - rozlišuje poezii i prózu	- čtení a práce s textem	MKV – kulturní diferenciacce MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
- dovede komunikovat, umí se spisovně vyjadřovat, dbá na správnou výslovnost a dýchání	- komunikace a sloh	OSV – poznávání lidí	Ev

<ul style="list-style-type: none"> - umí naslouchat druhému - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti - vypráví jednoduchý příběh 			
- zvládne správné tvary písmen, opis a přepis jednoduchých textů	- psaní		
- mluví a píše ve větách, umí seřadit věty v textu, rozlišuje druhy vět oznamovací, tázací, rozkazovací, přací	- věty		
<ul style="list-style-type: none"> - umí rozdělit slovo na slabiky, zná rozdělení hlásek na samohlásky krátké, dlouhé, souhlásky měkké, tvrdé, obojetné - zná abecedu - rozlišuje psaní i-y po měkkých a tvrdých souhláskách - rozlišuje psaní párových souhlásek - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	- slovo, slabika, hláska, písmeno		
<ul style="list-style-type: none"> - umí psát vlastní jména osob, zvířat, měst, řek - seznámí se se slovními druhy, rozezná slovesa, podstatná jména 	<ul style="list-style-type: none"> - psaní velkých písmen - slovní druhy 	EGS – Evropa a svět nás zajímá	
<p>Dramatická výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> - dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznat je v chování druhých 	<ul style="list-style-type: none"> - náměty a témata v dramatických situacích 		Ev

- zkoumá témata a konflikty na základě vlastního jednání	- dramatická situace, příběh	OSV – kooperace a kompetice	
--	------------------------------	-----------------------------	--

3. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Pozn.
Žák - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - orientuje se v textu, pracuje s ním, umí reprodukovat text, využívat četbu jako zdroj poznatků	- čtení, práce s textem	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Prv
- umí komunikovat v běžných situacích - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- komunikace a sloh	MKV – lidské vztahy OSV – komunikace	dramatická výchova, Ev
- dbá na úpravu v sešitech	- psaní		
- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami	- věta		
- porovnává významy slov - slova protikladná, nadřazená, podřazená, příbuzná	- slovo		
- píše správně a odůvodňuje psaní i-y po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova		
- rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	- slovní druhy		

- užívá správné tvary podstatných jmen, určuje číslo, pád, rod - užívá správné tvary sloves, určuje osobu, číslo, čas			
- správně píše velká písmena u jmen osob, zvířat, místních pojmenování	- psaní velkých písmen		
Dramatická výchova - spolupracuje ve skupině na tvorbě jevištní situace, prezentuje ji před spolužáky	- herní dovednosti	OSV – poznávání lidí	Ev
- reflektuje s pomocí učitele svůj zážitek z dramatického díla (film, rozhlas, divadlo, televize)	- inscenační prostředky a postupy		Mediální výchova

II.období

4. ročník

Jazyková výchova

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Poznámky
Žák - porovnává význam slov, zvláště slova stejného	- zvuková stránka jazyka	OSV – rozvoj schopností	Práce na PC

nebo podobného významu a slova víцевýznamová	- nauka o slově	poznávání	
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova - slovní zásoba a tvoření slov		Hv
- určuje slovní druhy a užívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- tvarosloví - slovní druhy		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- podstatná jména - slovesa		Aj
- vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	- skladba - stavba věty		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - využívá vhodné spojovací výrazy a obměňuje je	- souvětí a jeho stavba		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- pravopis - vyjmenovaná slova		
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda přísudku s holým podmětem		

Literární výchova

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p>	<p>- zážitkové čtení a naslouchání</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje a praktická etika</p>	<p>besedy v knihovně</p> <p>divadelní představení</p>
<p>- volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma</p>	<p>- tvořivé činnosti s literárním textem:</p> <p>- volná reprodukce</p> <p>- přednes</p> <p>- ilustrace</p> <p>- dramatizace</p> <p>- vlastní tvorba</p>		<p>VV</p>
<p>- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p>	<p>- poezie</p> <p>- próza</p> <p>- lidová slovesnost</p>	<p>EGS – Evropa a svět nás zajímá</p>	<p>Pč</p>
<p>- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p>- základní literární pojmy: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka, básník, spisovatel,</p>		

	ilustrátor, verš, rým, přirovnání		
--	-----------------------------------	--	--

Komunikační a slohová výchova

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - čte s porozuměním potichu a nahlas	Čtení a naslouchání - čtení praktické		
- rozlišuje a zaznamenává podstatné informace	- čtení věcné jako zdroj informací		
- posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení	- orientace v textu		Přv
- reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- čtení vyhledávací - klíčová slova		VI
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku	- základní komunikační pravidla dialogu	OSV – komunikace	
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- porovnávání názorů	MEV – fungování a vliv médií	
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo	Mluvený projev - základy techniky mluveného projevu		

	(dýchání, síla a barva hlasu)		
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- výslovnost a mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	OSV – komunikace	
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Písemný projev - dopis a telegram - popis, popis pracovního postupu - jednoduché tiskopisy		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- vypravování	MEV – tvorba mediálního sdělení	

5. ročník

Jazyková výchova

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Pozn.
Žák -porovnává význam slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	- nauka o slově – význam slova, slova opačného a stejného významu (synonyma, homonyma, antonyma)		
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- spisovné tvary slov v psaném a mluveném		

	projevu		
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	- stavba slova – tvoření slov		
- určuje slovní druhy a užívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov ohebných, vzory a jejich skloňování, slovesa – časování (mluvnické kategorie)		
- vyhledává základní skladební dvojice a v neúplné základní skladebné dvojici označuje základ věty	- skladba – stavba věty, skladebné dvojice, podmět a přísudek, základní větné členy, rozvíjející větné členy		
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá a souvětí, pořádek slov ve větě, smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí		Aj
- využívá vhodných spojovacích výrazů a obměňuje je	- spojování vět v souvětí rozmanitými spojovacími výrazy		
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- vyjmenovaná slova – psaní i/y uvnitř slov, hledání a tvoření slov příbuzných		
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- pravopis lexikální, základy morfologického, syntaktického pravopisu (shoda přísudku s podmětem)		

Literární výchova

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Poznámky
Žák- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	- poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání	MEV – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Vv
- volně reprodukuje text, tvoří vlastní literární text na dané téma	- tvořivé činnosti – přednes, volná reprodukce, dramatizace textu, ilustrace – vystižení děje – vlastní výtvarný doprovod, vlastní tvorba		Vv
- rozlišuje různé typy uměleckých textů	- základní literární pojmy – literární druhy a žánry (lyrické, epické, dramatické), literatura umělecká a věcná, literatura v proměnách času, lidová slovesnost	EGS – Evropa a svět nás zajímá	
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	- literární pojmy – poezie (verš, rým, rytmus, přirovnání), próza (pohádka, pověst, povídka), spisovatel, básník, ilustrátor, kniha, čtenář, divadelní představení, režisér		návštěva knihovny, divadelního představení ...

Komunikační a slohová výchova

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Poznámky
Žák - čte s porozuměním potichu a nahlas	- uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů - tiché pozorné čtení		
- rozlišuje a zaznamenává podstatné informace	- čtení vyhledávací - klíčová slova		VI
- posuzuje úplnost a neúplnost jednoduchého sdělení	- orientace v textu		Přv
- reprodukuje obsah sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Mluvený projev - vystižení jádra sdělení - orientace v naučných textech – znalost orientačních prvků z textu	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
- vede správně dialog, telefonní rozhovor, zanechává vzkaz na záznamníku	Naslouchání - základní komunikační pravidla dialogu	OSV – komunikace	M
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- porovnávání názorů - reakce otázkami	MEV – fungování a vliv médií ve společnosti	Mediální výchova

	- řešení konfliktních situací		
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo	- členění vět, frázování, síla a barva hlasu - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		Hv
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- spisovná, hovorová a nespisovná mluva - spisovné tvary slov v psaném a mluveném projevu		Ev
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- nadpis, osnova, členění textu na odstavce - uspořádání textu, orientace ve stavbě textu		
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	- vypravování – pravidla sestavování osnovy, členění příběhu, dodržování následnosti dějových složek	EV – vztah člověka k prostředí	Přv
- orientuje se v dalších slohových útvarech	- písemný projev – adresa, dopis, formální úprava, zpráva a oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, popis, jednoduché tiskopisy		

5. 2. Anglický jazyk

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je vyučován v 1. – 5. ročníku. V 1. ročníku je časová dotace 1 hodina týdně, ve 2. ročníku 2 hodiny týdně, ve 3. – 5. ročníku 3 hodiny týdně. Cílem výuky je pomoci odstraňovat jazykové bariéry, poskytnout žákům možnosti pozdějšího uplatnění na trhu práce nejen u nás, ale i v integrované Evropě.

Předmět Anglický jazyk umožňuje žákům poznávat odlišnosti života a kultury v jiných zemích, prohlubuje vědomí vzájemného mezinárodního porozumění, tolerance a odstranění xenofobie.

Cílem předmětu na prvním stupni je poskytnout žákům základy dorozumívání v angličtině, probudit zájem o studium angličtiny. Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou především v 1. a 2. ročníku nadřazeny dovednostem číst a vyjadřovat se písemně. Seznámení s prvky gramatického systému je omezeno na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence slov a zájmu dětí tohoto věku. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci a hře. Využívá se říkanek, básniček, písniček.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni k:

- pochopení nutnosti znalosti cizího jazyka v praktickém životě
- k schopnosti naučit se učit se

Kompetence k řešení problémů:

Žáci jsou vedeni k:

- využívání jazykových příruček
- orientaci v cizojazyčném prostředí
- řešení problémové situace v cizině

Kompetence komunikativní:

Žáci jsou vedeni k:

- dorozumívání v běžném denním styku
- ke schopnosti nebát se komunikovat v cizině
- porozumění mluvenému i psanému textu v běžných situacích
- formulování jednoduché myšlenky a názoru anglicky
- k schopnosti nebát se využívat své jazykové dovednosti k navázání kontaktu s cizinci

Kompetence sociální a personální:

Žáci jsou vedeni k:

- spolupráci s ostatními v anglicky hovořící skupině

- seznamování se s odlišnostmi v mezilidských vztazích v jiných zemích
- schopnosti pomoci a poradit cizinci u nás v nesnázích

Kompetence občanské:

Žáci jsou vedeni k:

- seznamování se s kulturními tradicemi anglicky mluvících zemí
- schopnosti umět v cizím jazyce informovat o kulturních a historických památkách v našem státě
- seznámení se s hlavními zákony anglicky mluvících zemí
- získání představy o environmentálních problémech těchto zemí

Kompetence pracovní:

Žáci jsou vedeni k:

- využívání získaných znalostí k prohlubování zájmu o další vzdělávání
- schopnosti umět využívat slovníky a jiné cizojazyčné příručky
- využívání anglického jazyka k získávání dalších poznatků, např. z médií

Učební osnovy

I. období

1. - 3. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti			
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně. ☐ adekvátně reaguje na pokyny učitele. ☐ čte a plní pokyny v zadání u cvičení v učebnici i pracovním sešitu. ☐ zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal ☐ prezentuje jednoduché říkanky, básničky a písně 	<ul style="list-style-type: none"> • představování, otázky a odpovědi následující po pozdravu • základní pokyny v hodině • pravidla komunikace v běžných každodenních situacích (pozdrav, poděkování, představování) • členové rodiny a školního společenství, hlavní svátky v roce – tradice a zvyky, oblékání, volný čas a zájmová činnost, jídlo, zvířata, počasí 	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičení dovedností a zapamatování 	<ul style="list-style-type: none"> • Písně, říkanky – Hv, Jč

<p>☐ Představí jednotlivé členy rodiny, své kamarády, sdělí základní informace o svém životě, bydlišti.</p> <p>☐ Pojmenuje základní barvy, zvířata, části těla.</p>	<p>- přítomný čas prostý</p>		<p>Prv, dramatická výchova</p>
<p>☐ Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Všimá si rozdílu mezi psanou a mluvenou podobou slov. • Snaží se zapamatovat si správný pravopis slov ze základní slovní zásoby. • Čte slova známé slovní zásoby. • Čte krátké věty 	<p>☐ členové rodiny, členové školního společenství, hlavní svátky v roce – tradice a zvyky, oblékání, volný čas a zájmová činnost, jídlo, zvířata, počasí</p>	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičení dovedností zapamatování <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • respektování odlišností, podpora, pomoc 	<p>Prv, Vv</p>
<p>☐ Rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p>		<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • cvičení dovedností zapamatování <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • respektování odlišností, podpora, pomoc 	

<p>☐ Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Snaží se porozumět smyslu poslouchaného rozhovoru osob v příbězích nebo osob skutečných. • Odvozuje smysl nových jednoduchých slov z kontextu. • Přiřadí slovo k obrázku. 	<p>☐ členové rodiny, členové školního společenství, hlavní svátky v roce – tradice a zvyky, oblékání, volný čas a zájmová činnost, jídlo, zvířata, počasí, nákupy, některé zeměpisné údaje</p> <p>-tvoření jednoduchých otázek a odpovědí na ně</p>		
<p>☐ Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p> <p>☐ Vyhledává slova v obrázkovém slovníku.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává slova v abecedním slovníku 	<p>☐ vyhledávání slov v obrázkovém abecedním slovníku</p>		

II. období

4. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	Pozn.
Řečové dovednosti			
☐ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů - Snaží se zapojovat do rozhovorů bez předchozí přípravy - Reprodukuje (případně vytvoří) ve dvojici rozhovor na zadané téma.	☐ nepřipravené rozhovory ☐ dodržení pravidel komunikace ☐ jednoduchá sdělení ☐ slovosled ☐ výslovnost - příběhy a jejich stručný obsah - spojování jednoduchých vět v souvětí	<u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u> ☐ cvičení pozorování; komunikace v různých situacích	Ev
☐ Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ☐ Snaží se vyjádřit základní informace o svém životě a okolí, vyjádří základní pocity.	☐ Tematické okruhy – rodina, domov, škola, volný čas, povolání, jídlo, nákupy, bydliště, nákupy, oblékání - sloveso to be - sloveso have got - přítomný čas průběhový	<u>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</u> ☐ Rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednosti vnášet své nápady i dovednost odstoupit od vlastního	

		nápadu)	
☐ Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá ☐ Adekvátně reaguje na jednoduché otázky. ☐ Určuje čas. ☐ Obměňuje krátké texty se zachováním jejich smyslu.	☐ Tematické okruhy – rodina, domov, škola, volný čas, povolání, jídlo, nákupy, bydliště, oblekání, hodiny	<u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u> dovednosti pro sdělování verbální i neverbální <u>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</u> vzájemné poznávání se ve skupině	
Psaní			
☐ Napíše krátký text a s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života ☐ Snaží se ctít správný slovosled. ☐ Snaží se ctít správný pravopis.	☐ příběhy a jejich stručný obsah ☐ slovní zásoba a tvoření slov ☐ tvoření samostatných vět	<u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u> ☐ dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	
☐ Vyplní osobní údaje do formuláře			
Poslech s porozuměním			
☐ Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici	☐ příběhy či rozhovory na zvukových nosičích	<u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u>	

<p>vizuální oporu</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Porozumí některým poslouchaným příběhům. ☐ Porozumí některým poslouchaným rozhovorům. 		<ul style="list-style-type: none"> ☐ respektování odlišností, podpora, pomoc 	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ☐ Rozumí slovům ze základní slovní zásoby. ☐ Rozumí jednoduchým větám v rámci osvojované slovní zásoby. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nacvičený rozhovor mezi spolužáky ☐ slova základní slovní zásoby – kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu a hodiny), domov, rodina, škola, volný čas, nákupy, příroda, počasí, tělo, jídlo, ovoce, zelenina. 	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj</u> <u>– Rozvoj schopností</u> <u>poznávání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění 	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností ☐ Rozumí jednoduchým pokynům ☐ Rozumí některým poslouchaným rozhovorům. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Instrukce učitele, všeobecné základní fráze 	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj</u> <u>– Rozvoj schopností</u> <u>poznávání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ cvičení dovedností zapamatování <p><u>MKV – multikulturalita</u></p>	
Čtení			
<ul style="list-style-type: none"> ☐ čte foneticky správně jednoduché texty 			

5. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti			
☐ Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ☐ Rozumí slovům ze základní slovní zásoby. ☐ Rozumí jednoduchým větám v rámci osvojované slovní zásoby..	☐ slova základní slovní zásoby (domov, rodina, škola, volný čas, oblékání, nákupy, příroda a počasí, zvířata -mít x nemít rád -sloveso can -minulý čas prostý	<u>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá</u> ☐ život dětí v jiných zemích, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa <u>EV – vztah člověka k prostředí</u>	
☐ Zapojí se do jednoduchých rozhovorů bez předchozí přípravy.	☐ nepřipravované rozhovory ☐ dodržení pravidel komunikace ☐ jednoduchá sdělení ☐ slovosled ☐ výslovnost Otázka a zápor pomocí slovesa do	<u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u> ☐ cvičení pozorování; komunikace v různých situacích	
☐ Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volné času a dalších osvojovaných témat	☐ Tematické okruhy – rodina, domov, škola, volný čas, povolání, jídlo, nákupy, bydliště, nákupy, oblékání	<u>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</u> ☐ Rozvoj individuálních	Vv

☐ Snaží se vyjádřit základní informace o svém životě a okolí		dovedností pro kooperaci (dovednosti vnášet své nápady i dovednost odstoupit od vlastního nápadu)	
☐ Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volné času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	☐ Tematické okruhy – rodina, domov, škola, volný čas, povolání, jídlo, nákupy, bydliště, nákupy, oblékání	<u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u> ☐ dovednosti pro sdělování verbální i neverbální	Ev
Čtení s porozuměním			
☐ Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ☐ Rozumí slovům ze základní slovní zásoby. ☐ Rozumí jednoduchým větám v rámci osvojované slovní zásoby.	☐ slova základní slovní zásoby (domov, rodina, škola, volný čas, oblékání, nákupy, příroda a počasí, zvířata ☐ čtení textu	<u>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</u> ☐ cvičení dovedností zapamatování	
☐ Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům ☐ Porozumí některým textům v dětských časopisech. ☐ Učí se selektivnímu čtení za účelem vyhledání určité konkrétní informace.	☐ texty v dětských časopisech ☐ čtení textu ☐ cílené vyhledávání určité informace v textu	<u>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</u> ☐ cvičení dovedností zapamatování, cvičení pozornosti a soustředění	

☐ Získanou informaci použije v odpovědi na otázku.			
Psaní			
☐ Písemně obměňuje krátké věty ☐ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojených témat	☐ kladná věta, přítomný čas průběhový, minulý čas prostý		

5. 3. Matematika

Charakteristika předmětu

Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné pro orientaci v praktickém životě a vytváří předpoklady pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy i různých směrů studia na středních školách. Rozvíjí intelektuální schopnosti žáků, jejich paměť, představivost, tvořivost, abstraktní myšlení, schopnost logického úsudku. Současně přispívá k vytváření určitých rysů osobnosti, jako je vytrvalost, pracovitost, kritičnost. Matematické vzdělávání by mělo být založeno na rozvíjení vlastních zkušeností žáků, potřeby počítat, kreslit a hrát si. Práce by měla být zajímavá a povzbuzující. Cílem je vybavit žáky dovednostmi nahlížet na svět, ve kterém žijí, z hlediska kvantity, rozvoje vlastního abstraktního myšlení a logických operací, umět využívat získaných poznatků v praxi.

Matematika se vyučuje v 1.– 3. ročníku čtyři hodiny týdně, ve 4. a 5. ročníku pět hodin týdně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

Žáci jsou vedeni k:

- rozvíjení paměti a logického myšlení
- vyhledávání a třídění informací a jejich efektivního využívání v procesu učení i v praktickém životě
- operování s matematickými symboly, uvádění věcí do souvislostí
- osvojování si, chápání a využívání vhodných matematických postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- hledání nejjednodušší cesty
- objevování různých variant řešení
- schopnosti matematizovat různé reálné situace, odhadování možných výsledků, porovnávání odhadu s praktickou zkušeností
- samostatnosti řešit problémy, volit vhodné postupy řešení
- snaze matematizovat problémové situace

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- schopnosti srozumitelně a věcně argumentovat prostřednictvím řešení
- matematických problémů
- užívání matematického jazyka včetně symboliky, provádění rozborů a zápisů při řešení úloh
- zdokonalování grafického projev a základní rýsovací techniky
- formulování své myšlenky, obhajování svého řešení

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- účinné spolupráci ve skupině, pozitivnímu ovlivňování kvality společné práce
- chápání potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu
- respektování různých hledisek a čerpání poučení z toho, co si myslí a říkají druzí lidé
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti
- sebekontroly při každém kroku postupu řešení, systematickosti a přesnosti

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- vnímání složitosti reálného světa
- uplatňuje matematické znalosti a dovednosti v běžném životě
- schopnosti cítit smysl těchto poznatků, chápání jejich význam pro praktický život
- uvědomování si nejen svých práv, ale i povinností ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- používání pomůcek k rýsování a dbaní na úpravu
- ovládání a využívání pomůcek, které usnadňují složitější matematické úkony
- počítadla, tabulky, kalkulátory

Učební osnovy

1. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Čísla a početní operace Žák - umí přečíst a zapsat čísla 0-20 - umí poznávat čísla 0-20	- zápis čísla v desítkové soustavě	OSV – rozvoj schopností poznávání	Vv, Čj
- umí vyznačit na číselné ose čísla do 20	- číselná osa		
- používá matematické symboly +,-,= - sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu desítky	- počítání do 20		
- řeší jednoduché slovní úlohy	- slovní úlohy		
Geometrie v rovině a v prostoru - orientuje se v prostoru – vpravo, vlevo, nahoře, dole, před, za.. - rozeznává rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh a tělesa – krychle, válec	- geometrie		Vv, Tv
- zná značky pro litr, kilogram, metr, korunu	- jednotky	EV – vztah člověka k životnímu prostředí	Prv

2. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Číslo a početní operace - sčítá a odčítá do 20 s přechodem desítky	- počítání do 20		
- porovnává čísla do 100 - sčítá a odčítá do 100 s přechodem desítky - zná pojmy součet, rozdíl - používá sčítání a odčítání při řešení praktických úkolů	- počítání do 100	EV – vztah člověka k životnímu prostředí	Čj, Prv, Vv
- řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání do 100	- slovní úlohy		
- zná spoje násobek 0 - 10 - dělí v oboru do 100 - zná pojmy součin, podíl - užívá násobení a dělení v praktických situacích	- násobení a dělení přirozených čísel do 100		
- řeší slovní úlohy na násobení a dělení - řeší slovní úlohy vedoucí ke dvěma početním výkonům - užívá závorky	- slovní úlohy		Čj

<ul style="list-style-type: none"> - zná rozdíl mezi mincemi a bankovkami - zná mince a bankovky do 100 a počítá s nimi 	- mince a bankovky		Prv, Vv
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času 	- jednotky času		Prv
<ul style="list-style-type: none"> - umí si připravit pomůcky na rýsování - zná pojem bod, přímka, úsečka - narýsuje přímku, úsečku dané délky, lomenou čáru 	- geometrie		
<ul style="list-style-type: none"> - umí porovnávat úsečky - měří úsečky na centimetry - umí rozeznat základní rovinné útvary, nachází v realitě jejich reprezentaci 	<ul style="list-style-type: none"> - délka úsečky - základní útvary v rovině 		Vv, PČ
<ul style="list-style-type: none"> - pozná tělesa: krychle, kvádr, koule, válec 	- základní útvary v prostoru		

3. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Číslo a početní operace Žák - násobí a dělí v oboru násobilky - zná pojmy činitel, součin, dělenec, dělitel, podíl	- násobilka do 100		
- řeší slovní úlohy s pomocí násobilky - umí sčítat a odčítat dvojčíferná čísla z paměti 34+25... - umí sčítat a odčítat dvojčíferná čísla písemně	- počítání v oboru do 100		
- řeší slovní úlohy v oboru do 100	- slovní úlohy		
- umí přečíst a zapsat čísla do 1 000 - porovnává čísla do 1 000 - umí sčítat a odčítat z paměti i písemně do 1 000	- počítání v oboru do 1 000 - zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa		Čj, Prv
- řeší slovní úlohy v oboru do 1 000	- slovní úlohy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	
- zaokrouhluje na desítky a stovky	- zaokrouhlování		

<ul style="list-style-type: none"> - umí pamětně dělit se zbytkem v oboru malé násobilky - umí písemně násobit jednociferným a dvojciferným činitelem - umí písemně dělit jednociferným dělitelem - umí provádět odhad výsledku 	<ul style="list-style-type: none"> - násobilka 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj –</p> <p>Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů);</p> <p>Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně 	<ul style="list-style-type: none"> - slovní úlohy 		
<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> - popisuje jednoduché závislosti z praktického života 	<ul style="list-style-type: none"> - závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády 	<p>EGS – objevujeme Evropu a svět</p>	<p>Prv, Čj, Vv, Hv</p>
<p>Geometrie v rovině a prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí označit bod, krajní bod úsečky, průsečík dvou přímek - umí měřit délku úsečky s přesností na milimetry - umí sestavit úsečku dané délky s využitím jednotky milimetr 	<ul style="list-style-type: none"> - délka úsečky 		

- umí převádět jednotky délky - umí provádět odhad vzdálenosti, délky	- převádění jednotek		Prv
- umí určit obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, obdélník, čtverec) sečtením délek jeho stran	- obvod obrazce		Vv, Pč
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- osově souměrné útvary		
- žák odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze	- sčítání, odčítání, zaokrouhlování		Finanční gramotnost

II.období

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	Poznámky
Čísla a početní operace Žák: - počítá v oboru přirozených čísel po statisících, desetitisících, tisících	- posloupnost přirozených čísel	OSV – rozvoj schopností poznávání	využití mincí a bankovek
- čte a píše čísla a zobrazuje je na číselné ose	- čtení a zápis čísel, číselná osa		VI
- přirozená čísla - porovnává	- porovnávání čísel		práce na PC,

- zaokrouhluje na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky			výukové programy
- rozkládá čísla v desítkové soustavě	- zápis a rozklad čísel v desítkové soustavě		
- sčítá a odčítá čísla pamětně (ta, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) - písemně sčítá a odčítá	- pamětné a písemné sčítání a odčítání přirozených čísel, vztahy mezi sčítáním a odčítáním		
- pamětně násobí a dělí přirozená čísla (nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem	- násobení a dělení čísel v daném oboru, vztahy mezi násobením a dělením		
- písemně násobí a dělí jedno a dvojciferným činitelem	- písemné násobení, vlastnosti násobení		
- písemně dělí jednociferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem	- písemné dělení beze zbytku i se zbytkem		
- provádí odhad a kontrolu výpočtu	- odhad, kontrola výsledku, zkouška	OSV – seberegulace	
- řeší přiměřené slovní úlohy	- řešení slovních úloh na porovnávání čísel (n-krát více, méně), slovní úlohy na dva až tři početní výkony, zápis, znázornění, výpočet, zkouška	OSV - kreativita	Jč

- řeší příklady se závorkami	- závorky, pořadí početních výkonů		
- umí používat kalkulačtor	- práce s kalkulačtorem		
Závislosti, vztahy a práce s daty - umí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, objemu, času	- jednotky délky, hmotnosti, objemu, času, převody		Přv
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy) podle návodu	- manipulační činnosti s konkrétními předměty, vyhledávání, třídění	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů); Kreativita (cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce	
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce	- přímá úměrnost, tabulky		
- uplatňuje matematické znalosti při práci s penězi	- peníze, měnové jednotky	EGS – jsme Evropané	Finanční gramotnost
Geometrie v rovině a prostoru	- délka úsečky, měření,		

- měří, porovnává délku úsečky	zápis		
- určí vzájemnou polohu dvou přímek	- vzájemná poloha dvou přímek v rovině		
- sestrojí rovnoběžku s danou přímkou	- rovnoběžnost, rovnoběžky		
- sestrojí kolmici k dané přímce	- kolmost, kolmice		
- narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem	- kružnice, střed, poloměr, průsečíky, oblouk		
- sestrojí trojúhelník daný třemi stranami, vypočítá trojúhelníkovou nerovnost	- konstrukce trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost		
- pozná souměrný útvar, určí osu souměrnosti překládáním	- osa souměrnosti, souměrné útvary		Vv
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	- obvod mnohoúhelníku určený sečtením délek stran		
- pozná základní tělesa	- kvádr, krychle, koule, válec		Vv, Pč
- určí obsah rovinných obrazců pomocí čtvercové sítě	- určování obsahů rovinných útvarů pomocí čtvercové sítě		Vv
- řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu	- jednoduché slovní úlohy		

obdélníku a čtverce	na výpočet obsahu obdélníku a čtverce		
- modeluje přiměřené prostorové útvary v prostoru	- modelování kvádru a krychle ze sítě	OSV - kreativita	Pč
Aplikační úlohy - řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech	- doplňování číselných a obrázkových řad - doplňovačky, rébusy - zábavné logické úlohy	OSV – kreativita, kooperace	matematické soutěže
Zlomky - názorně vyznačí polovinu, čtvrtinu celku	- celek, část, názorné vyznačení		
- přečte a zapíše zlomek	- celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára		
- řeší jednoduché slovní úlohy na určení poloviny, třetiny, čtvrtiny, pětiny, desetiny daného počtu	- polovina, třetina, čtvrtina, pětina, desetina daného celku - řešení a vytváření jednoduchých slovních úloh		

- vyjádří celek z jeho dané poloviny, třetiny...	- vyjádření celku z jeho dané poloviny, třetiny...		
- sčítá zlomky se stejným jmenovatelem	- sčítání zlomků se stejným jmenovatelem v jednoduchých případech		

5. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	Poznámky
Přirozená čísla Žák: - porovnává přirozená čísla	- přirozená čísla a posloupnost řady čísel	OSV – rozvoj schopností poznávání	VI
- zobrazuje je na číselné ose	- číselná osa a její užití		
znázorní na číselné ose, přečte, zapíše a porovná celá čísla v rozmezí – 100 až + 100	☐ Číselná osa (kladná a záporná část) ☐ Měření teploty, vyjádření dlužné částky	EV – Vztah člověka k prostředí: globální oteplování	pozorování a měření
- zaokrouhluje přirozená čísla	- zaokrouhlování		
- zapíše číslo v desítkové soustavě	- zápis čísla v desítkové soustavě		

- sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti	- sčítání a odčítání z paměti		
- sčítá písemně tři, čtyři přirozená čísla	- písemné sčítání		
- písemně odčítá dvě přirozená čísla	- písemné odčítání		
- v jednoduchých příkladech písemně násobí a dělí přirozená čísla	- algoritmy písemného násobení a dělení		
- přirozená čísla pamětně násobí a dělí	- pamětné násobení a dělení v jednoduchých příkladech		
- písemně násobí až čtyřciferným činitelem	- užití písemných algoritmů násobení až čtyřciferných činitelů		
- využívá komutativnosti a asociativnosti sčítání a násobení	- užití vlastností početních výkonů (komutativnost, asociativnost)		
- písemně dělí jedno a dvojciferným činitelem	- písemné dělení jedno a dvojciferným činitelem		
- řeší slovní úlohy s jedním a dvěma výpočty	- řešení slovních úloh na jeden až dva početní úkony		
- přibližně odhadne výsledky a provádí zkoušky	- přibližný odhad výsledků, zkoušky	OSV - seberegulace	

<p>Desetinná čísla</p> <p>- přečte, znázorní a zapíše desetinné číslo v řádu desetin a setin na číselné ose, ve čtvercové síti nebo kruhovém diagramu</p> <p>vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života</p>	<p>- zlomky se jmenovatelem 10, 100 a jejich zápis desetinným číslem, desetinná čárka, desetina, setina</p> <p>-desetinné číslo</p> <p>-využití názorných obrázků</p>	<p>VMEGS –Objevujeme Evropu a svět (život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření)</p>	
<p>- zobrazí na číselné ose desetinné číslo řádu desetin a setin</p>	<p>- zobrazování desetinných čísel na číselné ose</p>		
<p>- porovnává desetinná čísla v řádu desetin a setin</p>	<p>- porovnávání desetinných čísel</p>		
<p>- zaokrouhluje desetinné číslo řádu desetin a setin na celky</p>	<p>- zaokrouhlování desetinných čísel</p>		
<p>- sčítá a odčítá desetinná čísla</p>	<p>- písemné sčítání a odčítání desetinných čísel</p>		
<p>- násobí a dělí desetinná čísla</p>	<p>- násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem menším než 10</p>		
<p>- řeší jednoduché slovní úlohy na užití desetinných čísel</p>	<p>- řešení a vytváření slovních úloh vedoucích k užití desetinných čísel</p>	<p>OSV - kreativita</p>	

	v jednoduchých případech		
<p>vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života</p> <p>- využívá názorných obrázků k určování $1/2, 1/4, 1/3, 1/5, 1/10$ celku</p> <p>- vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny</p> <p>- sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků a tyto početní operace zapisuje</p>	<p>Celek, část, zlomek</p> <p>☐ Polovina, čtvrtina, třetina, pětiny, desetina</p> <p>☐ Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku</p> <p>Využití názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa)</p>	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem)	<p>skládání origami</p> <p>- mozaiky</p> <p>- dělení dortu, koláče</p>
<p>Rovinné obrazce, tělesa</p> <p>- narýsuje obdélník, čtverec, pravoúhlý trojúhelník, užívá jednoduché konstrukce</p>	- konstrukce čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku		
- vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníku	- výpočty obvodu a obsahu čtverce a obdélníku		Vv
- převádí jednotky obsahu	- jednotky obsahu, užití, převody		Přv
- řeší slovní úlohy na výpočty obsahů čtverce a obdélníku	- řešení úloh z praxe		
- vypočítá povrch krychle a kvádru	- povrch kvádru a krychle		

- řeší úlohy na výpočty obsahů čtverce, obdélníku, povrchu krychle a kvádrů	- řešení úloh z praxe		
- narýsuje rovnoběžky a kolmice daným bodem	- rýsování rovnoběžek a kolmic, které procházejí daným bodem		
- narýsuje rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník - konstrukce rovnoramenného trojúhelníka			
- žák odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy - zná pojmy a význam slov dluh, dlužník, věřitel, úrok	- základní matematické operace		Finanční gramotnost

5. 4. Informatika

Charakteristika předmětu

Tento předmět umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky, orientovat se ve světě informačních technologií a využívat je při dalším vzdělávání i praktickém životě. Získané zkušenosti a dovednosti jsou nezbytným předpokladem uplatnění se na trhu práce.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracovávání potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu učení kdekoli a kdykoli, vede k žádoucímu odlehčení paměti, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané v předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku a informační zdroje ve všech předmětech základního vzdělávání.

Předmět Informatika se vyučuje v 5. ročníku jednu hodinu týdně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- poznání nutnosti informační gramotnosti pro další studium a celoživotní učení
- vyhledávání a třídění informací na základě jejich pochopení, propojení a systematizace a efektivnímu využívání v procesu učení
- operování s užívanými termíny v oblasti informační technologie

- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru, ke zvýšení efektivity své učební činnosti

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- vyhledávání informací vhodných k řešení problémů
- objevování různých variant řešení problémů
- řešení problémů s pomocí informačních technologií
- porovnávání informací a poznatků získaných z většího množství alternativních informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní
- a účinnou komunikaci s okolním světem
- dodržování vžitých konvencí a pravidel

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- spolupráci ve skupině
- ohleduplnosti při vzájemné komunikaci, upevňování mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování
- přírodních i sociálních jevů a procesů
- zaujímání odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- šetrné práci s výpočetní technikou
- dodržování základních hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou
- poznání významu výpočetní techniky v profesním zaměření

Učební osnovy

5. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software	- zásady bezpečnosti práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky	OSV - seberegulace	Tv, Ev
- využívá základní funkce počítače	- základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje	OSV – rozvoj schopností poznávání	Aj
- využívá nejběžnější periferie počítače	- struktura, funkce a popis počítače a přídatných zařízení - operační systémy a jejich základní funkce		
- chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	- seznámení s formáty souborů - multimediální využití počítače	OSV – kreativita MEV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Mediální výchova, Ev
- postupuje poučeně v případě závady software i hardware	- jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech	OSV - psychohygiena	Pč

5. 5. Prvouka

Charakteristika předmětu

Prvouka uvádí žáky do prostředí školy a řádu školního života a pomáhá jim překlenout náročné období, kterým je pro ně zahájení povinné školní docházky. Vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a dává podněty k rozvoji schopností účelně organizovat čas práce, zábavy a odpočinku podle vlastních potřeb i oprávněných nároků jiných.

Předmět však především žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří základní představy o životě, o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Náměty spojuje do jednoduchého systému základních poznatků, vztahů a způsobilostí, otvírá prostor pro jejich praktické ověření ve škole a pro porovnání se zkušenostmi ze života v rodině, z činností mimo školu, z předškolní výchovy. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Pomáhá jim formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem, k lidským činnostem, k životnímu prostředí. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných životních situacích, spoléhat na sebe i na možnou pomoc jiných. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečnost, za své chování, jednání, plnění zadaných úkolů. Pěstuje u žáků jak základy uvědomování si vlastní individuality, tak i potřebné vědomí sounáležitosti s lidmi, přírodou, věcmi a ději kolem nich.

Prvouka se vyučuje v 1. ročníku jedna hodina týdně, ve 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně. Prvky prvouky jsou zařazovány i do plánu práce školní družiny.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- různým způsobům, metodám a strategiím učení

- aktivnímu vyhledávání a třídění informací
- samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků
- poznávat smyslu a cíle učení a umění posuzovat vlastní pokrok
- na základě prožitku úspěchu k potřebě dalšího studia

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, k rozpoznání a chápání problému a nesrovnalosti
- různým zdrojům informací
- ověřování správnosti řešení problému

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- dovednosti správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky
- seznámení s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech
- využívání informačních a komunikačních prostředků
- podporování rozvoje slovní zásoby

- schopnosti vést bezkonfliktní komunikaci

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací
- respektování pravidel spolupráce
- budování sebedůvěry
- respektování názorů druhých

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- chápání přírodních jevů
- ochraně přírody
- poznávání kulturních výtvorů a jejich ochraně

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- rozpoznání vlastností některých materiálů
- rozlišení možných zdravotních a hygienických rizik při práci a k jejich eliminaci
- práci podle návodu, předem stanoveného postupu a možnosti hledat vlastní postup

Učební osnovy

1. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - zvládne orientaci v okolí svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí ve svém okolí	- domov (orientace v místě bydliště) - škola (školní řád, bezpečná cesta do školy)		Vv
- popíše charakteristické rysy obce a města	- obec - město	EV – vztah člověka k prostředí	vycházka
- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- rodina (role členění rodiny, funkce rodiny)	OSV – poznávání lidí, komunikace	Čj, Ev
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	- povolání	EGS – jsme Evropané	Čj

- zvládne jednoduchou orientaci v čase, zná rozvržení svých denních činností	- orientace v čase	VDO – občanská společnost a škola	M
- popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- roční období		Vv
- uplatňuje základní zásady chování v přírodě	- ochrana přírody	EV - ekosystémy	Ev
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat	- domácí zvířata - volně žijící zvířata		Aj
- pojmenuje hlavní části lidského těla, dokáže sdělit své zdravotní potíže	- lidské tělo, péče o zdraví	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ev
- rozlišuje dopravní prostředky	- dopravní výchova		VV

2. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - zvládne orientaci v okolí svého bydliště a v okolí školy, je si vědom možných nebezpečí ve svém okolí	- domov (orientace v místě bydliště)		Vv, Ev

- zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi	- rodina (funkce rodiny)	OSV – poznávání lidí, komunikace	ČJ, Ev
- používá peníze v běžných situacích	- peníze		M, finanční gramotnost
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	- povolání		ČJ
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	- soužití lidí (mezilidské vztahy)	OSV – mezilidské vztahy, MKV – lidské vztahy	Ev
- pozná, kolik je hodin, rozlišuje děj v minulosti a budoucnosti	- orientace v čase	VDO – občanská společnost a škola	M
- uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	- rostliny, houby, živočichové, životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě	EV – ekosystémy, vztah člověka k prostředí	Vycházka
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny, druhy listnatých a jehličnatých stromů	- ovoce, zelenina, stromy listnaté a jehličnaté	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	Aj
- uplatňuje základní hygienické a režimové návyky, rozlišuje nemoci a úrazy	- lidské tělo, péče o zdraví, zdravá výživa - nemoc - úraz		Tv
- dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje zdraví své ani zdraví jiných	- krizové situace (hasiči, policie, záchrana)	OSV - psychohygiena	Ev

- uplatňuje zásady chování v přírodě	- ochrana přírody, třídění odpadů	EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí	Ev
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu	- dopravní výchova		Vv

3. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - začlení svou obec do příslušného kraje a pozoruje změny v nejbližším okolí	- obec - krajina kolem nás	EV vztah člověka k prostředí, ekosystémy	Vycházka EVVO
- určí hlavní a vedlejší světové strany podle směrové růžice	- světové strany		M
- rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině	- živá příroda (rostliny, živočichové) - neživá příroda (vodstvo, půda)	EV – základní podmínky života	Vycházka Vv
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	- látky a jejich vlastnosti (voda, vzduch, nerosty, horniny, půda)	EV – vztah člověka k prostředí	Pč, Vv
- uvede příklady výskytu organismu ve známé lokalitě, uplatňuje pravidla chování	- rostliny, houby, živočichové, životní podmínky, ohleduplné chování k přírodě,	EV – ekosystémy, vztah člověka k	Ev

v přírodě	ochrana přírody	prostředí	
- změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	- vlastnosti látek (měření veličin)		M
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků	- soužití lidí (mezilidské vztahy)	OSV – mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy	Ev
- popíše části lidského těla, hlavní orgány a jejich funkce, lidské smysly	- lidské tělo, kostra, svaly, smysly		Tv
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje volný čas od práce	- práce a volný čas - denní režim	OSV – seberegulace a sebeorganizace	M
- v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě zvládne ošetření drobných poranění - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	- krizové situace (hasiči, policie, záchrana) - první pomoc	OSV - psychohygiena	Ev
- rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své ani zdraví jiných	- dopravní výchova - ochrana člověka za běžných rizik i mimořádných událostí		VI

5. 6. Přírodověda

Charakteristika předmětu

Přírodověda je syntetický předmět opírající se o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů a je svým pojetím zaměřena na to, aby v procesu výuky žáci získali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjely se ty jejich schopnosti, které jim umožní aktivně poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět a prostředí, ve kterém člověk pracuje a žije.

Obsahem je část vědomostí, dovedností a postojů, která je dále rozvíjena v předmětech přírodovědného zaměření na druhém stupni základní školy.

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- různým způsobů, metodám a strategiím učení
- získávání poznatků o přírodě jejím pozorováním
- dovednosti svá pozorování zaznamenávat a porovnávat
- poznávání smyslu a cíle učení a umění posuzovat vlastní pokrok
- potřebě dalšího studia na základě prožitku úspěchu

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- vnímání problémové situace ve škole i mimo ni, k jejímu rozpoznávání a chápání problémů a nesrovnalostí
- seznamování se s různými zdroji informací
- ověřování si svých poznatků
- používání správné terminologii

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- rozvíjení dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a rozšiřování slovní zásoby
- seznamování se s různými typy textů a dalšími materiály o probíraných tématech
- využívání informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- schopnosti pracovat ve skupině
- respektování ostatních členů skupiny a pravidel práce ve skupině

- budování sebedůvěry samostatného postoje

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- dodržování zásad slušného chování
- respektování ostatních, toleranci
- poznávání rozdílů mezi lidmi
- chápání problémů životního prostředí

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- zodpovědnému plnění úkolů
- zodpovědnosti za své zdraví
- znalosti vlastností některých materiálů
- používání techniky, pomůcek
- vytváření správných pracovních návyků

Učební osnovy

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody, založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	Podmínky života na Zemi - význam vzduchu, slunečního záření, vody, půdy - rozmanitosti podmínek života na Zemi	EV – základní podmínky života	Práce s PC
- pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě	- příroda v různých ročních obdobích	EV - ekosystémy	EVVO
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobování organismů prostředí	Přírodní společenstva - les, - potok a rybník, - zahrada a sad - pole	EV - ekosystémy	Vv, Hv
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	Člověk a jeho životní prostředí - ochrana životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí - vztah člověka k prostředí	Ev

5. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- objevuje a zjišťuje rozmanitost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka</p> <p>uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>- různé podmínky života na Zemi</p> <p>- přizpůsobivost rostlin a živočichů</p> <p>- podnebné pásy</p> <p>- botanické zahrady a úloha ZOO v ochraně přírody</p> <p>- ochrana přírody</p>	<p>EV – ekosystémy</p> <p>-základní podmínky života</p> <p>- lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>- vztah člověka k prostředí</p>	<p>Čj, VI , Ev</p>
<p>- využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>- lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince)</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	<p>ČJ</p>
<p>-objasní význam zdravého způsobu života</p>			
<p>- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p>	<p>- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p>		<p>M</p>
<p>- ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a</p>	<p>- péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>- návykové látky a drogy</p>		<p>TV, PČ</p>

alkoholu			
<ul style="list-style-type: none"> - respektuje změny a období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v období dospívání a odpovědného sexuálního chování 	<ul style="list-style-type: none"> - sexuální výchova, etická výchova, 		Ev
<ul style="list-style-type: none"> - zná zásady bezpečného chování v různém prostředí - rozpozná život ohrožující zranění - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci dokáže schopnost se účinně chránit 	<ul style="list-style-type: none"> - osobní bezpečí - situace hromadného ohrožení - ochrana člověka za běžných rizik i mimořádných událostí 		Tv
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu 	<ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy (problémy konzumní společnosti mezi lidmi) - obrana vlasti 	<ul style="list-style-type: none"> MKV – lidské vztahy - etnický původ - princip sociálního smíru a solidarity 	Ev
<ul style="list-style-type: none"> - zná svoje základní práva a povinnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - právo a spravedlnost (základní lidská práva a práva dítěte) 		Ev
<ul style="list-style-type: none"> - zná jednoduché stroje a jejich praktické použití 	Člověk a technika		M

	<ul style="list-style-type: none"> - páka, kladka, nakloněná rovina - parní stroj a spalovací motor - výroba skla, papíru a plastu 		
<ul style="list-style-type: none"> - zná zdroje energie, má základní poznatky o využití elektrické energie, umí sestavit jednoduchý elektrický obvod, zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými elektrickými přístroji 	<ul style="list-style-type: none"> - energie, zejména elektrická energie - energetické suroviny 	<p>EV – základní podmínky života</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	VI, Pč
<ul style="list-style-type: none"> - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - třídění živočichů - třídění rostlin - houby 		Čj
<ul style="list-style-type: none"> - vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí, a vyvodí odpovídající závěry svého chování jako chodec i cyklista - žák projevuje zodpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	Dopravní výchova		VI

5. 7. Vlastivěda

Charakteristika předmětu

Obsah předmětu Vlastivěda se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všimnout si krásy lidských výtvarů a přírodních jevů. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko budoucnosti. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Důraz je kladen na vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací. K tomu významně přispívá i osobní příklad učitelů. Propojení s reálným životem a s praktickou zkušeností se stává velkou pomocí i ve zvládnutí nových životních situací, pomáhá při nalézání postavení žáků mezi jejich vrstevníky a při upevňování pracovních a režimových návyků.

Základ pro Vlastivědu tvoří tematické okruhy:

Místo, kde žijeme - zde se žáci na základě poznávání nejbližšího okolí učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci i společnosti.

Lidé kolem nás – žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání, poznávají, jakou lidé vytvářejí kulturu, seznamují se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas – žáci se učí orientovat v dějích a čase.

Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku dvě hodiny týdně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- aktivnímu vyhledávání informací
- samostatnému pozorování jevů a porovnávání získaných výsledků
- poznávání smyslu učení
- k potřebě dalšího studia

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- seznámení se s různými zdroji informací a zacházení s nimi
- ověřování správnosti řešení problému
- poznávání a chápání nesrovnalostí

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- dovednosti komunikace se spolužáky i dospělými

- dovednosti správně formulovat své myšlenky
- schopnosti sdělit svůj názor

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- rozlišování vztahů mezi lidmi
- budování sebedůvěry žáka
- toleranci

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- respektování přesvědčení druhých
- seznamování se s významnými osobnostmi našich dějin
- pocitu hrdosti na svou zemi

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- správným pracovním návykům
- ochraně zdraví
- plánování své činnosti
- práci podle návodů

Učební osnovy

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	Pozn.
Žák - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- domov, prostředí domova, orientace v místě bydliště	OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy	Čj
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu v přírodě	- naše nejbližší okolí, místní a okolní krajina		Inf
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	- Česká republika – demokratický stát, územní rozdělení ČR, památky, památná místa, CHKO v ČR	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, EGS – jsme Evropané	Hv

- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě naší republiky	- hory a nížiny, vodstvo, nerostné bohatství, způsoby dopravy, průmysl, regiony ČR	EV – vztah člověka k prostředí	Přv
- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy	- nejstarší osídlení naší vlasti - staré pověsti české - Velkomoravská říše	OSV - komunikace	Pč, Čj, Inf
- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik	- počátky českého státu - české království - Karel IV. – Otec vlasti		M
- srovnává a hodnotí způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti	- Jan Hus - české země v době husitské - život ve středověkých městech		Ev
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	- nástup Habsburků - české povstání proti Habsburkům - třicetiletá válka		
- využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- J. A. Komenský, - Marie Terezie	MKV – otázka lidských práv	Vv

5. ročník

Očekávané výstupy	učivo	Průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději</p>	<p>- české země – součást Rakouska</p> <p>- buditelé českého národa</p>	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika	Aj, dramatická výchova
<p>- využívá knihoven, archivů, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti</p>	<p>- Rakousko – Uhersko - dualismus</p>		Čj
<p>- rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti</p>	<p>- první světová válka</p> <p>- druhá světová válka</p> <p>- obnovená Československá republika</p>	VDO – občanská společnost a stát	Hv
<p>- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území</p>	<p>- období komunistické vlády</p> <p>- návrat k demokracii</p>	<p>MKV – lidské vztahy</p> <p>VDO – formy participace občanů v politickém životě</p>	Ev
<p>- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>- vznik České republiky</p>		

- rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map	- planeta Země - Evropa – poloha na Zemi	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Čj
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách Evropy a polokoulí	- nížiny a hory v Evropě - počasí, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo v Evropě	EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí	Přv
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury	- evropské státy a jejich hlavní města – stručná charakteristika státu, určení polohy na mapě Evropy	VDO – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování EGS – objevujeme Evropu a svět	Aj Vv
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po Evropě a porovná způsob života v naší vlasti a v jiných zemích Evropy		EGS – jsme Evropané	Inf
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu	- Česká republika a její poloha v Evropě	VDO – občan a občanská společnost a stát EGS – jsme Evropané	
- vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapě naší republiky	- regiony ČR, Praha a její okolí	EV – vztah člověka k prostředí	Přv, M, Čj, Inf,

			Vv
- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody a osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlasteneckého	- charakteristika regionu, určení polohy regionu na mapě České republiky		Vv
- zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest po České republice			Čj

5. 8. Hudební výchova

Charakteristika předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebního umění, k alternativnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace. Hudební výchova klade důraz nejen na schopnosti zpívat a hrát, ale i vnímat hudbu prostřednictvím poslechu, četby, návštěv koncertů a divadelních představení. Je zaměřena na aktivitu a kreativitu. Poskytuje žákům možnost uplatnění jejich individuálních hudebních potřeb bez ohledu na jejich předešlé zkušenosti.

Hudební výchova se vyučuje ve všech ročnících jednu hodinu týdně. Vychovatelky školní družiny zařazují hudební výchovu do práce s dětmi.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- používání termínů a znaků nezbytných k interpretaci hudby
- posuzování výsledků tvořivé práce třídy

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- schopnosti posoudit svoji činnost a nést zodpovědnost za svá rozhodnutí
- vyhledávání informací
- získávání dostatečného množství hudebních zážitků a uvědomění si, že lidé vnímají hudbu různě
- uvážlivému hodnocení umění

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- vnímání mimojazykové vyjádření hudby
- vlastnímu uměleckému projevu

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- upevňování zásad chování na kulturních akcích
- snaze o efektivitu, respektování různých názorů, získávání pozitivní představy o sobě samém
- spoluvytváření pravidel výuky pomocí práce ve skupinách

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- potřebě respektovat, chránit a oceňovat kulturní dědictví
- schopnosti kriticky vnímat současné hudební dění, získávání přehledu o něm a schopnosti o něm diskutovat
- vyhledávání hudebních zážitků

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- využívání získaných znalostí a vědomostí v zájmu rozvoje své osobnosti

Učební osnovy

I.období

1. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák: - dbá na správné držení těla - provádí dechová a hlasová cvičení	- lehké nasazení a tvorba tónu - hlasová hygiena	OSV - rozvoj schopností poznávání - sebepoznání a sebepojetí - psychohygiena - komunikace	koncerty ZUŠ divadelní představení soutěž v sólovém zpěvu Čj, Prv, Tv, Vv
- zřetelně vyslovuje - rozlišuje tón, zvuk mluvený a zpěvní hlas	- krátké a dlouhé tóny, vysoké a hluboké tóny, lidský hlas, zvuky předmětů a nástrojů	MKV - kulturní diference - lidské vztahy	
- vytleskává rytmus podle vzoru	- hra na tělo	EV – základní podmínky života	Tv
- zpívá v jednohlase	- dětské popěvky, říkadla, rozpočítadla, slova písní	MEV - vnímání autora mediálních sdělení	
- pohybem reaguje na znějící hudbu	- chůze, pochod,		Tv

	jednoduché taneční hry		
- rozpozná některé hudební nástroje	- doprovod písní - používání dětských hudebních nástrojů - poznávání vybraných hudebních nástrojů		
- vnímá znějící hudbu	- seznámení s hymnou ČR - poslech různých žánrů hudby	EGS – jsme Evropané	Prv

2. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - dodržuje správné dýchání a držení těla	- hlasová hygiena - výslovnost - rozšiřování hlasového rozsahu	OSV - mezilidské vztahy - seberegulace a sebeorganizace	koncerty ZUŠ divadelní představení soutěž v sólovém zpěvu
- rozlišuje kvality tónů	- melodie vzestupná a sestupná	EGS - Evropa s vět nás zajímá	Čj, Prv, Tv, Vv

	- dynamické změny v hudbě - délka tónu		
- vytleskává rytmus říkadel a písní	- taktování 2/4 a 3/4 taktu - pomlky - rytmické hry		Tv
- poznává hudební pojmy	- refrén, repetice		
- rozlišuje hudební nástroje podle zvuku	- partitura		
- poznává vánoční koledy - rozlišuje pojmy píseň umělá a lidová	- poslech a zpěv vybraných koled		Prv
- vyjadřuje hudbu pohybem	- tempo pomalé a rychlé - pohybová improvizace		Tv

3. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - podle svých dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně	- správná tvorba tónu, dýchání - taktování 2/4 a 3/4 taktu	OSV - seberegulace a sebeorganizace	koncerty ZUŠ divadelní představení

	- hudební otázka a odpověď	- mezilidské vztahy - komunikace	soutěž v sólovém zpěvu
- učí se zpívat v kánonu, lidovém dvojhlasu, dvojhlasu - osvojuje si další hudební pojmy	- stupnice, solmizační slabiky, duet, árie, pentatonika	MKV - kulturní diference - lidské vztahy	Čj, Prv, Aj, Tv, Vv
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	- nástroje z Orffova instrumentáře - hra na tělo	EV - ekosystémy	
- učí se volný nástup v tóninách	- opěrné písně	MEV - vnímání autora mediálních sdělení	
- v proudu znějící hudby rozpozná některé hudební nástroje	- smyčcové a dechové nástroje		
- pohybem reaguje na změny v hudbě	- polkové a valčíkové kroky - těžká a lehká doba		Tv
- poslechem rozpoznává různé styly hudby	- hudební výrazové prostředky - hudba vokální,		

	instrumentální a vokálně instrumentální - někteří čeští skladatelé (život a dílo)		
--	--	--	--

II.období

4. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - využívá své pěvecké dovednosti v durových i mollových tóninách	- rozšiřuje si hlasový rozsah - další opěrné písně pro volný nástup v tóninách	OSV - mezilidské vztahy - kooperace a kompetice - seberegulace a sebeorganizace - hodnoty, postoje, praktická etika	koncerty ZUŠ divadelní představení soutěž v sólovém zpěvu
- seznamuje se s dalšími pojmy hudební teorie	- melodie ukončená a neukončená, synkopa, posuvky, pentatonika - celý tón, půltón - tempová označení	VDO - občanská společnost a škola MKV	Čj, VI, Přv, Aj, Tv, Vv

	skladeb	- multikulturalita	
- hraje na vybrané nástroje z Orffova instrumentáře při doprovodu písní	- reprodukuje motivy	EGS - Evropa a svět nás zajímá	
- určuje skupiny hudebních nástrojů	- bicí a strunné nástroje	EV - vztah člověka k prostředí	
- pomocí poslechových skladeb se seznámí s životem a tvorbou vybraných skladatelů	- slovní vyjádření - hudební výrazové prostředky	MEV - fungování a vliv médií ve společnosti	
- znázorňuje hudbu pohybem, orientuje se v prostoru - provádí elementární hudební improvizace	- metronom - jednoduché lidové tance		Tv
- poznává hudební formy	- pojmy předvětí, závětí		

5. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - umí podle svých individuálních dispozic intonovat, udrží melodii, správně vyslovuje	- taktuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - opěrné písně	OSV - mezilidské vztahy	koncerty ZUŠ, divadelní představení, soutěž v sólovém zpěvu,

a dýchá		- kooperace a kompetice - hodnoty, postoje, praktická etika	sborový zpěv Ev
- pozná zvuk některých hudebních nástrojů	- smyčcový kvartet - složení symfonického orchestru - využití jednoduchých hudebních nástrojů k doprovodné hře	VDO - občanská společnost a škola	Čj, Aj, VI, Přv, Tv, Vv
- vnímá některé hudebně výrazové prostředky	- prohlubování poznatků z hudební teorie	MKV - mezilidské vztahy - multikulturalita	
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	- písňové formy - rondo	EV - vztah člověka k prostředí	
- vytváří podle svých individuálních dispozic jednoduché přehry, mezihry nebo dohry, provádí elementární improvizace	- ostinato - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů)	MEV - fungování a vliv médií ve společnosti - tvorba mediálních sdělení	
- provádí rozbor zapsané písně	- orientace v notovém		Čj

	záznamu - notový zápis jako opora při realizaci písně		
- vytváří pohybové improvizace	- pantomima, využití tanečních kroků		Tv, dramatická výchova

5. 9. Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět Výtvarná výchova je zaměřen na rozvoj tvůrčích činností žáků – rozvoj tvorby, vnímání uměleckých děl a jejich interpretaci. Cílem předmětu je osvojování si světa prostřednictvím tvořivosti, vnímavosti k uměleckému dílu, sobě samému a svému okolí. V průběhu vzdělávání se žáci seznámí s různými výtvarnými technikami, dějinami umění v historickém i místním kontextu a s nejvýraznějšími osobnostmi našeho i světového výtvarného umění. Prostřednictvím vlastní tvorby se budou snažit dospět k sebevyjádření a vlastní díla, díla svých spolužáků i díla známých výtvarných umělců se budou snažit uchopit jako prostředek neverbální komunikace.

Výtvarná výchova se vyučuje v 1. 2. a 5. ročníku jednu hodinu, ve 3. a 4. ročníku dvě hodiny týdně. Výtvarné činnosti jsou součástí programu školní družiny. V 5.ročníku je možné spojit Vv do dvouhodinové výuky ob týden.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- učení se prostřednictvím vlastní tvorby a rozboru uměleckého díla
- vnímání uměleckých děl v jejich historickém kontextu, pozorování a diskusi
- pohledu na umění jako na způsob poznávání světa
- rozvoji tvořivosti aktivním osvojováním si výtvarných technik

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- samostatnému řešení problémů
- hledání shodných, podobných a odlišných znaků
- možnosti volby vhodných vyjadřovacích prostředků
- vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- vyjadřování svých vlastních myšlenek a postojů prostřednictvím uměleckého díla
- vnímání vyjádření druhých a vhodným reakcím na ně

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- diskusi ve skupině
- respektování postojů a vyjádření druhých
- dosažení pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- potřebě pohybovat se v estetickém prostředí
- rozvoji kreativity
- schopnosti originálně a neotřele řešit problémy

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- ocenění našich kulturních tradic, kulturních tradic jiných národů a jejich respektování
- seznámení se s výtvarnými díly a jejich autory
- individuálnímu zájmu a jeho podporování

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- bezpečnému a účelnému využívání materiálů, nástrojů a vybavení

- osvojování si výtvarných technik
- plnění povinností se začleněním vlastních nápadů
- využívání znalostí a zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a své přípravy na budoucnost

Učební osnovy

I.období

1. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - organizuje vlastní práci pod vedením učitele	- hygiena práce	OSV – rozvoj schopností poznávání	
- ovládá základní technické dovednosti - užívá jednoduché výtvarné pojmy	- výtvarné techniky – kresba, malba, kolorovaná kresba, kombinované techniky, jednoduché grafické techniky		Pč
- uvědoměle zachází s některými výtvarnými prostředky a materiály	- prostorová tvorba - stavebnice - základní vlastnosti plastických materiálů		M
- řeší přiměřené úkoly v plošných i	- rozvíjení citu pro prostor		Hv

prostorových vztazích	- rozvíjení citu pro výtvarný rytmus		
- uplatňuje při práci vlastní představivost a fantazii	- pozorování přírodních útvarů, rozlišování a hodnocení tvarů	EV – vztah člověka k prostředí	Prv
- uplatňuje vlastní zkušenosti při tvůrčích činnostech	- poznávání a zobrazování tvarů a funkcí jako záměrných lidských výtvorů		
- rozeznává různý charakter lineární kresby, malby, tvarů a objektů	- hra s linií, druhy linií a jejich výrazové možnosti		M
- využívá základní klasifikaci barev	- hry s barvou – základní barvy		Prv
- pozná základní rozdíly ve vyjadřování malířů, zvláště ilustrátorů dětských knih	- aktivní práce ilustrací		Čj

2. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - organizuje vlastní výtvarnou práci	- hygiena a organizace vlastní práce	OSV – rozvoj schopností poznávání	
- uvědoměle zachází s některými výtvarnými prostředky a materiály	- výtvarné materiály a jejich možnosti, formáty výkresů - poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů,		M

	pozorování v závislosti na funkci materiálu		
<ul style="list-style-type: none"> - řeší úlohy v plošných i prostorových pracích - chápe vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů - ovládá základní technické dovednosti, týkající se výtvarné formy 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné prostředky – kresba, malba, kombinovaná technika (koláž, frotáž), modelování, sestavování přírodních materiálů - rozvíjení citu pro prostor – základní prostorové útvary a vztahy - kompozice plochy s použitím geometrických prvků 		Prv, M
<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje při práci vlastní zkušenost, prožitky a fantazii 	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledávání a dotváření přírodnin - rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus - modelování 	EV – člověk a příroda	Prv
<ul style="list-style-type: none"> - rozeznává různý charakter lineární kresby 	<ul style="list-style-type: none"> - linie a její výrazové možnosti 		M
<ul style="list-style-type: none"> - využívá základní klasifikaci barev, chápe výrazové vlastnosti barev 	<ul style="list-style-type: none"> - barvy základní, teplé, studené, doplňkové, symbolická funkce barev 	VDO – občanská společnost a škola	Prv
<ul style="list-style-type: none"> - poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování výtvarných umělců, zvláště ilustrátorů dětských knih - uvědomuje si, že výtvarné umění patří 	<ul style="list-style-type: none"> - aktivní práce s ilustrací - funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků, rukopis ilustrátorů 		Čj

ke kulturnímu bohatství národa			
- prezentuje svou tvůrčí činnost ve třídě	- jednoduché užitékované předměty		

3. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle zachází s některými výtvarnými prostředky a materiály - ovládá základní technické dovednosti 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné prostředky a materiály (kresba - uhl, tužka, rudka, dřívko, tuš, křída, malba - temperová, vodová, pastel, voskový pastel, kombinované techniky – koláž, frotáž, tiskátka, monotyp, modelování, jednoduché grafické techniky) 	OSV - kreativita	Pč
<ul style="list-style-type: none"> - užívá výtvarné pojmy, týkající se výtvarné formy, materiálů a technik, které vyvodí na základě vlastní výtvarné činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - rozvíjení citu pro prostor – reliéfní kompozice, jednoduché architektonické formy 		M
<ul style="list-style-type: none"> - organizuje vlastní výtvarnou práci 	<ul style="list-style-type: none"> - výtvarné vyjádření vjemů na základě vlastního prožitku 		Ev
<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v plošných a prostorových vztazích a řeší v nich přiměřené úkoly 	<ul style="list-style-type: none"> - vytváření prostorových vztahů kombinováním přírodních materiálů - rytmické řešení plochy 	OSV – kreativita EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí	M, Prv, Hv

	- kompozice plochy		
- při výtvarné práci uplatňuje vlastní zkušenost, fantazii a prožitky	- poznání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů - přibližné vystižení proporčních vztahů zobrazovaných předmětů - linie a její možnosti		M
- využívá klasifikaci barev, světelný a teplotní kontrast - chápe výrazové vlastnosti barvy	- barvy – základní, doplňkové, barevný kontrast, harmonie		Prv
- poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování malířů	- aktivní práce s uměleckým dílem, funkce ilustrací - seznamování s různými druhy výtvarného umění	MKV – kultura a multikulturalita OSV – sebepoznání a sebepojetí	ČJ
- vnímá, pozoruje a hodnotí vlastní tvůrčí činnost, činnost svých spolužáků - prezentuje výsledky vlastní práce - spolupracuje při propagaci i prezentaci školy	- užitkové umění - modelování - hračka, loutka, maňásek	MKV – kultura a multikulturalita	účast v soutěžích výzdoba školy

II.období

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu	- výtvarné materiály a techniky: kresba (pero, dřívko, tužka, uhlí, rudka), malba (tempera, krycí barva, akvarel), kombinované techniky, grafika, papír (různé druhy) – přehýbání, skládání, mačkání	OSV – rozvoj schopnosti poznání - kreativita	Pč
- uplatňuje výrazové vlastnosti linie	- uplatnění výtvarného výrazu linie vytvářené různými nástroji na různých materiálech		M
- orientuje se v prostorových a barevných vztazích	- poučení o teorii barev, dekorativní prvky v ploše - vytváření jednoduchých plošných objektů		M
- rozeznává základní tvary lineárního písma	- seznámení s funkcí písma, písmeno jako dekorativní prvek	MEV – kritické vnímání mediálních sdělení	Čj VI
- orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše	- expresivní volný výtvarný projev a pozorování skutečnosti - rozvíjení citového vztahu k materiálům	OSV – sebepoznání a sebepojetí	
- poznává způsoby uměleckého	- druhy volného výtvarného umění –	EGS – Evropa a svět	

vyjádření skutečnosti v malbě - rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů	malířství, sochařství, volná grafika, architektura a užité umění, lidové umění a jeho dekor, písmo	nás zajímá	
- vyjádří pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	- návštěva galerií, výstav, regionálních památek a zajímavostí		

5. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické poznatky a dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky	- výtvarné materiály a techniky: kresba (pero, dřívko, štětec, tužka, uhel, rudka), malba (tempera, krycí barva, akvarel), kombinovaná technika, grafika, práce s papírem, hlinou, sádrou, kovem, přírodními materiály	OSV – kreativita, citlivost, seberegulace, psychohygiena	Př, M, Čj
- experimentuje s různými druhy linií	- vytváření prostorových objektů		M
- v krátkých nápisech užívá písma	- písmo, jeho komunikativní a estetická funkce	EV – člověk a životní prostředí, základní podmínky života	Čj

- řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše (symetrická a asymetrická řešení)	- teorie barev, dekorace v ploše, barevná kompozice, symetrie a asymetrie - kontrast tvarů, ploch a barev v plošné kompozici	MEV – kritické vnímání mediálních sdělení VDO - občanská společnost a škola	M
- projevuje smysl pro různé způsoby výtvarného zobrazování prostorových jevů a vztahů - základy modelování	- pozorování a vyjádření skutečnosti - rozvíjení citu k materiálu	EGS – objevujeme Evropu a svět	Pč
- poznává různé způsoby výtvarného vyjádření skutečnosti v malbě a grafice	- expresivní volný výtvarný projev		
- orientuje se ve výtvarných principech užití některých materiálů včetně netradičních a běžných nástrojů	- druhy volného výtvarného umění		
- rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů, chápe vzájemný vztah mezi nimi	- poznávání a srovnávání druhů současného i historického výtvarného umění - krásy přírody a vztah k životnímu prostředí	EV – člověk a životní prostředí	EVVO
- při tvorbě vychází ze svých smyslových vjemů	- vyjádření proporcí lidské postavy		Tv, Přv
- vyjádří pocit z vnímání tvůrčí	- vyjádření pocitů z vnímání tvůrčí činnosti		

činnosti	vlastní, ostatních i uměleckého díla - návštěva galerií		
----------	--	--	--

5. 10. Pracovní činnosti

Charakteristika předmětu

Cílem tohoto předmětu je zvládnout základní pracovní dovednosti s nástroji a nářadím, rozvíjet je činností s materiálem jako je papír, dřevo, textil, modelovací hmota, plasty, přírodniny aj. Žáci by se měli seznámit s vlastnostmi používaných materiálů a možnostmi jejich využití. Důležitým úkolem tohoto předmětu je rozvíjet jemnou motoriku a kreativitu dítěte, vzbuzovat zájem o pracovní činnosti či zájmovou činnost. Žák by měl získat základní přehled a pracovní návyky potřebné k běžnému životu, důraz je kladen na přípravu žáků k volbě budoucího povolání. Žáci se učí plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Jsou vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Obsah předmětu je na prvním stupni rozdělen na tematické okruhy: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce, příprava pokrmů.

Hodinová dotace je v 1. – 5. ročníku jedna hodina týdně.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- provádění pozorování, dovednosti je zaznamenat, posuzovat je a vytvořit závěry

- osvojování si pozitivního vztahu k práci
- získávání představy o vlastnostech některých materiálů a zacházení s nimi
- získávání představy o využití techniky při různých činnostech

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- promýšlení pracovních postupů
- práci podle návodů
- uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- jsou vedeni k užívání správné terminologie
- dovedou srozumitelně a správně popsat pracovní postup
- při práci ve skupině přijmou názor ostatních a vytvářejí příjemnou pracovní atmosféru
- dovedou sdělit a popsat výsledek své pracovní činnosti

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- ohleduplnosti a vzájemné pomoci při práci ve skupině
- spolupráci při plnění daného úkolu
- schopnosti dbát na estetiku svého okolí
- vhodnému chování při stolování

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře
- ochraně životního prostředí
- poskytnutí první pomoci v případě nutnosti

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- dodržování bezpečnostních zásad

- používání ochranných prostředků
- chápání práce jako příležitosti k rozvíjení podnikatelského myšlení
- zodpovědnému rozhodování o dalším povolání

Učební osnovy

I.období

1. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí stříhat, slepovat, skládat, překládat, trhat, mačkat papír - dovede sestavit jednoduchý výrobek podle slovního návodu 	- práce s drobným materiálem – papír - karton	VDO – občan, občanská společnost a stát	- při činnostech udržovat pořádek na pracovním místě a dbát na bezpečnost při práci
<ul style="list-style-type: none"> - umí válet, spojovat, tvarovat - dovede vytvořit jednoduchý výrobek podle vlastní představy 	- tvoření s modelovací hmotou		
<ul style="list-style-type: none"> - umí navlékat, provlékat, propichovat, stříhat, lepit, 	- zpracování textilu, přírodnin,		

ohýbat - pracuje podle slovního návodu	práce s drátem a jiné		
- dovede pracovat s jednoduchou plošnou a prostorovou stavebnicí - dovede sestavit výrobek a pak ho demontovat	- konstrukční činnosti		M
- zná základy péče o pokojové rostliny – zalévání, otírání listů, kypření, hnojení	- pěstitelské práce	EV – základní podmínky života	Prv, Vv
- umí se vhodně chovat při stolování, správně držet příbor	- příprava pokrmů	VDO – občan a občanská společnost OSV - komunikace	Ev

2. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - umí stříhat, slepovat, skládat, překládat, trhat, mačkat papír - dovede sestavit jednoduchý výrobek podle slovního návodu	- práce s drobným materiálem – papír, karton	VDO – občan a občanská společnost	- při činnostech dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce, žák podle svých schopností zajistí první

			pomoc při úrazu
<ul style="list-style-type: none"> - umí válet, spojovat, tvarovat - umí vytvořit jednoduchý výrobek podle vlastní představy 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoření s modelovací hmotou 		M
<ul style="list-style-type: none"> - umí navlékat, provlékat, propichovat, stříhat, lepit, ohýbat - pracuje podle slovního návodu - umí navléknout jehlu, udělat uzel, přední steh, přišít knoflík - umí vytvořit jednoduchý výrobek z přírodnin podle slovního návodu 	<ul style="list-style-type: none"> - textil, drát, přírodniny, folie atd. 		
<ul style="list-style-type: none"> - dovede pracovat s jednoduchou plošnou a prostorovou stavebnicí - umí sestavit výrobek a pak ho demontovat 	<ul style="list-style-type: none"> - konstrukční činnosti 	<p>VDO – občan a občanská společnost</p> <p>OSV - komunikace, spolupráce</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - zná základy péče o pokojové rostliny – zalévání, otírání listů, kypření, hnojení - v místnosti vypěstuje rostlinu ze semen 	<ul style="list-style-type: none"> - pěstitelské činnosti 	<p>EV – základní podmínky života</p>	Vv, Prv

- umí se vhodně chovat při stolování, správně držet příbor a připravit tabuli pro jednoduché stolování	- příprava pokrmů	VDO – občan a občanská společnost OSV - komunikace	Ev
--	-------------------	---	----

3. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - umí stříhat, slepovat, skládat, překládat, trhat, mačkat papír - dovede vytvořit jednoduché prostorové tvary z papíru	- práce s drobným materiálem – vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek - papír, karton	VDO – občan, občanská společnost a stát	-při činnostech dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti, poskytnout podle schopností první pomoc při úrazu
- umí válet, spojovat, tvarovat, modelovat, sušit, barvit výrobek podle předlohy i vlastní představy	- modelovací hmota		Vv
- dovede stříhat podle šablony, navlékat jehlu, udělat uzlík, sešít látku předním, zadním stehem - dovede přišíť knoflík	- textil		

- dovede vyrobit jednoduchý textilní výrobek			
- dovede třídit přírodní materiál, lisovat, lepit, ohýbat, vytvořit jednoduchý výrobek podle návodu nebo vlastní představy	- přírodní materiál, drát aj.		
- zná základní péči o pokojové a venkovní rostliny, dovede se o ně starat, poradí si s pěstováním rostlin ze semen v místnosti, přesazuje, pleje, zaštipuje - pozoruje a zapisuje si pěstitelské výsledky	- pěstitelské práce	EV – základní podmínky života	Prv
- umí se vhodně chovat při stolování - umí připravit tabuli pro jednoduché stolování	- příprava pokrmů	VDO – občan, občanská společnost a stát - komunikace a spolupráce	Ev

II.období

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - dovede vyřezávat, děrovat, polepovat,	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu, funkce	MKV - lidské vztahy	Vv

tapetovat, vytváří prostorové konstrukce	a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic, lidových zvyků a řemesel - práce s papírem a kartonem	- etnický původ	
- seznámí se se základy aranžování	- práce s přírodninami	EV – vztah člověka k prostředí	Přv
- zvládá různé druhy stehů, přední, zadní, křížkový - dovede drobnou opravu oděvů (poutko, knoflíky)	- práce s textilem		Vv
- poznává a porovnává vlastnosti modelovacích materiálů	- práce s modelovací hmotou		
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž, dovede sestavovat složitější stavebnicové prvky	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi (plošnými, konstrukčními, prostorovými)		M
- pracuje podle slovního návodu, předlohy	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým		Čj

	náčrtem		
- zná rozdíl mezi setím a sázením - zná množení rostlin odnožemi a řízkováním	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin	EV – vztah člověka k prostředí	Přv
- umí zvolit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a nářadí - ošetřuje podle daných zásad pokojové rostliny	- pěstování pokojových rostlin - pěstování rostlin ze semen v místnosti		Přv
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Čj
-seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně	- výběr, nákup a skladování potravin		Přv
- zná pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch	- jednoduchá úprava stolu - pravidla správného stolování		zásady bezpečnosti platí pro všechny druhy činností

5. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <p>- vlastnosti materiálu, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů</p> <p>- jednoduché pracovní postupy</p> <p>- využití tradic lidových zvyků a řemesel</p> <p>Práce s papírem a kartonem</p>	<p>MKV – lidské vztahy</p> <p>- etnický původ</p>	<p>Přv</p> <p>Vv</p>
<p>- poznává základy aranžování a využívání samorostů</p> <p>- využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic</p>	<p>Práce s přírodninami</p>	<p>EV – vztah člověka k prostředí</p>	<p>Přv</p>
<p>- využívá vlastnosti modelovacího materiálu, vhodně vybírá pracovní nástroje a pomůcky</p>	<p>Práce s modelovací hmotou</p>		
<p>- zdokonaluje různé druhy stehů – přední, zadní, křížkový</p>	<p>Práce s textilem – jednoduchý výrobek z</p>		

- seznámí se s látáním a tkaním - umí pracovat s jednoduchým stříhem	textilu		
- provádí při práci se stavebnicemi složitější montáž a demontáž - umí pracovat podle slovního návodu nebo jednoduchého schématu	Konstrukční činnosti - práce se stavebnicemi - práce s návodem, předlohou a jednoduchým náčrtem		M
- pečuje o pokojové květiny - zná rostliny jedovaté, rostliny jako drogy - alergie	Pěstitelské práce - pěstování některých plodin - úprava půdy, setí, sázení, ošetřování během vegetace, sklizení	EV – základní podmínky života	Přv
- orientuje se v základním vybavení kuchyně	Příprava pokrmů		Přv
- seznámí se přípravou jednoduchých pokrmů studené i teplé kuchyně	- výběr, nákup, skladování potravin - jednoduché prostírání	EGS – Evropa a svět nás zajímá	
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, udržuje pořádek, čistotu pracovních ploch	- bezpečné zacházení se základními čisticími prostředky		Zásady bezpečnosti platí pro všechny druhy

			činností
--	--	--	----------

5. 11. Tělesná výchova

Charakteristika předmětu

V předmětu Tělesná výchova si žáci osvojují nové pohybové dovednosti, využívají různé sportovní náčiní a nářadí, seznamují se s návody pro pohybovou prevenci a zdravý rozvoj tělesné zdatnosti a výkonnosti. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i míru zodpovědnosti za zdraví své i svých spolužáků.

Díky Tv žáci poznávají vlastní pohybové možnosti a přednosti i zdravotní a pohybové omezení, snaží se jim porozumět, respektovat je u sebe i u jiných, aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat. Tv vede žáky ke spontánnímu pohybu, k řízené pohybové činnosti, k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo jiné pohybové aktivitě.

Pro výuku Tv je využívána školní tělocvična. Ve 2. a 3. ročníku probíhá výuka plavání. Tělesná výchova se vyučuje ve všech ročnících po 2 hodinách týdně. Vzhledem k časovým ztrátám při přesunech do tělocvičny (a zpět) a převlékání je vhodné zařadit výuku Tv do dvouhodinových vyučovacích bloků.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k:

- porozumění základním pojmům spojeným s jednotlivými druhy činností v Tv
- uvědomění si významu pohybu pro zdraví a vývoj organismu a rozložení pohybu v režimu dne

Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k:

- uvážlivým rozhodnutím, uvědomování si zodpovědnosti za ně
- respektování jiného názoru a dovednosti se dohodnout na optimálním řešení v rámci kolektivu
- rozeznání nesporného chování a vyvarování se ho

Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni k:

- pochopení smluvených povelů, signálů, znamení, gesta
- komunikaci při sportu a Tv
- uvědomování si významu sociálních vztahů a rolí ve sportu

Kompetence sociální a personální

Žáci jsou vedeni k:

- respektování zásad chování na sportovních akcích
- potřebě spolupráce ve sportovním týmu, důležitosti rolí, které v týmu plní
- nezbytnosti přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- budování sebedůvěry na základě respektování názorů každého žáka

Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k:

- aktivnímu zapojování do sportovních aktivit ve škole i mimo ni
- budování pozitivního postoje ke sportovním výkonům jiných
- respektování handicapovaných

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k:

- ochraně zdraví svého i druhých při sportovních aktivitách
- dodržování pravidel ve sportu i mimo něj

Učební osnovy:

I.období

1. ročník

očekávané výstupy	Učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - spojuje každodenní pravidelnou pohybovou činnost se zdravím	- význam pohybu pro zdraví		Prv
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti	- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, základy gymnastiky, atletiky	OSV – sebepoznání a sebepojetí	školní výlet – turistika, Hv, Ev
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- pohybové hry, rytmické a kondiční cvičení, základy sportovních her	OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kreativita	Hv, Ev
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	- příprava organismu před pohybovou činností, hygiena při Tv, bezpečnost při pohybových činnostech	OSV - psychohygiena	Prv
- reaguje na základní pokyny a povely	- komunikace v Tv (názvosloví, smluvené povely), organizace při Tv, zásady jednání a chování (fair play), pravidla pohybových	OSV – poznávání lidí, řešení problémů	Prv, Ev

	činností		
- uplatňuje správné způsoby držení těla, zaujímá správné základní cvičební polohy	- zdravotní Tv - konkrétní oslabení žáka	OSV – mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy	Prv

2. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím	- význam pohybu pro zdraví		Prv
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti	- rozvoj různých forem vytrvalosti, rychlosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, základy gymnastiky, atletiky	OSV – sebepoznání a sebepojetí	školní výlet – turistika, plavecký výcvik, Ev
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek, rytmická a kondiční cvičení, základy sportovních her	OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kreativita	Hv
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových	- příprava organismu před pohybovou činností, hygiena při Tv, bezpečnost při	OSV - psychohygiena	Prv

činnostech	pohybových činnostech		
- reaguje na základní pokyny a povely	- znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	OSV – poznávání lidí, řešení problémů	Prv
- uplatňuje správné způsoby držení těla, zaujímá správné základní cvičební polohy	- zdravotní Tv (konkrétní oslabení žáka), kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	OSV – mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy	Prv

3. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	- znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost		Prv
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jeho zlepšení	- rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, základy gymnastiky, atletiky	OSV – sebepoznání a sebepojetí	školní výlet – turistika, plavecký výcvik, Ev
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	- pohybové hry, rytmická a kondiční cvičení, sportovní hry – kopaná, vybíjená	OSV – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kreativita	Hv

- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech	- příprava organismu před pohybovou činností, hygiena při Tv a při jiných pohybových aktivitách	OSV - psychohygiena	Prv
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojené činnosti a její organizaci	- komunikace v Tv (názvosloví, smluvené povely), organizace při Tv, zásady jednání a chování (fair play), pravidla pohybových činností	OSV – poznávání lidí, řešení problémů	Prv
- uplatňuje správné způsoby držení těla, zaujímá správné základní cvičební polohy	- zdravotní Tv (konkrétní oslabení žáka), kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	OSV – mezilidské vztahy, MKV – lidské vztahy	Prv

II.období

4. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
Žák - podílí se na pravidelném pohybovém režimu, kondičně zaměřené činnosti	- průpravná, relaxační a kondiční cvičení		
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná a kompenzační cvičení	OSV - psychohygiena	Přv

<p>- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování ve sportovním prostředí, reaguje na úraz spolužáka</p>	<p>- hygiena při Tv – vhodné oblečení a obutí pro různé sportovní činnosti, bezpečnost v šatnách, bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách Tv</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>	<p>Přv, Ev</p>
<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p>	<p>- pohybové hry s různým zaměřením</p> <p>- základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie</p> <p>- rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem</p> <p>- základy atletiky – nízký a vysoký start, rychlý běh, vytrvalostní běh, hod míčkem, skok do dálky</p>		<p>M</p>
<p>- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p>	<p>- postřehne základní znaky jednoduchých druhů cvičení, vystihne chybné prvky</p> <p>- reaguje na pokyny a výzvu učitele ke korekci cviků</p>	<p>MKV – kulturní diference</p>	
<p>- jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na</p>	<p>- organizace při Tv</p> <p>- zásady jednání a chování</p>	<p>OSV – poznávání lidí</p> <p>EGS – objevujeme</p>	<p>Ev</p>

ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	- pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových aktivit	Evropu a svět	
- užívá při pohybové činnosti základní osvojování tělocvič. názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- používá základní tělocvičné názvosloví a rozumí mu, názvosloví osvojovaných činností, smluvené signály běžně používané v Tv		Čj
- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost na úrovni třídy	- příprava rozcvičky s popisem cviků - počítá i předcvičuje - pojmenovává jednotlivé cviky, jejich dílčí části i prováděné činnosti - používá drobné náčiní: švihadla, tyče, míče	VDO – občanská společnost a škola	Čj
- změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- měření a posuzování pohybových dovedností		M
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i obci, samostatně získá potřebné informace	- zdroje informací o pohybových činnostech	MEV – tvorba mediálního sdělení	

5. ročník

očekávané výstupy	učivo	průřezová témata	poznámky
<p>Žák</p> <p>- podílí se na pravidelném pohybovém režimu, kondičně zaměřené činnosti</p>	<p>- průpravná, relaxační, kondiční cvičení – návaznost na předešlá cvičení</p>		
<p>- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením</p>	<p>- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná a kompenzační cvičení, relaxační a zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití</p>	OSV - psychohygiena	Přv
<p>- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování ve sportovním prostředí, reaguje na úraz spolužáka</p>	<p>- hygiena při Tv – vhodné oblečení a obutí pro sportovní aktivity, organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, dodržování bezpečnosti v šatnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní, pomůcek, první pomoc v hodinách Tv</p>	OSV - kreativita	Přv, Ev
<p>- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojovaných pohybových her</p>	<p>- pohybové hry s různým zaměřením, netradiční pohybové aktivity</p> <p>- průpravné úpoly</p> <p>- základy gymnastiky – průpravná</p>	EGS – Evropa a svět nás zajímá	Hv Atletické soutěže Orientační

	<p>cvičení, akrobacie</p> <ul style="list-style-type: none"> - rytmické a kondiční formy cvičení – cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem - základy atletiky – nízký a vysoký start, rychlý a vytrvalostní běh, hod míčkem, skok daleký - základy sportovních her 		běh
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	<ul style="list-style-type: none"> - postřehne základní znaky jednotlivých druhů cvičení, vystihne chybné prvky - reaguje na pokyny a výzvu učitele ke korekci cviků 	MKV – lidské vztahy	
- jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje opačné pohlaví	<ul style="list-style-type: none"> - organizace při Tv - zásady jednání a chování - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností 	OSV – poznávání lidí, kooperace	Ev
- užívá při pohybové činnosti základní osvojování tělocvičného názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	- používá základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, rozumí mu, používá smluvené povely a signály běžně používané v Tv	OSV - komunikace	Čj

- zorganizuje nenáročnou pohybovou činnosť na úrovni triedy	- príprava rozcvičky s popisom cviků - počítá i predcvičuje v rytme - pojmenováva jednotlivé cviky, jejich dílčí části i prováděné činnosti - používá drobné náčiní – švihadla, tyče, míče		Čj, M, Hv
- změní základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	- měření a posuzování pohybových dovedností		M
- orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	- zdroje informací o pohybových činnostech	MEV – interpretace mediálního sdělení	

5. 12. Etická výchova

Charakteristika předmětu

Etická výchova žáka především vede: k navázání a udržování uspokojivých vztahů, k vytvoření si pravdivé představy o sobě samém, k tvořivému řešení každodenních problémů, k formulaci svých názorů a postojů na základě vlastního úsudku s využitím poznatků z diskuze s druhými, ke kritickému vnímání vlivu vzorů při vytváření vlastního světonázoru, k pochopení základních environmentálních a ekologických problémů a souvislostí moderního světa.

Doplňující vzdělávací obor Etická výchova u žáka rozvíjí: sociální dovednosti, které jsou zaměřeny nejen na vlastní prospěch, ale také na prospěch jiných lidí a celé společnosti, na samostatné pozorování s následným kritickým posouzením a vyvozením závěrů pro praktický život, samostatnost při hledání vhodných způsobů řešení problémů, správné způsoby komunikace, respekt k hodnotám, názorům a přesvědčení jiných lidí, schopnost vcítit se do situací ostatních lidí, pozitivní představu o sobě samém a schopnost účinné spolupráce.

Předmět Etická výchova je zařazen do výuky všech ročníků v rozsahu 1 hodiny týdně.

Principy:

- Každý člověk má svou důstojnost, respektujeme individualitu druhých
- Člověk je bytost svobodná a zodpovědná – podporujeme své zodpovědné a samostatné rozhodování
- Nejefektivnějším prostředkem učení je vlastní zkušenost - realizujeme zážitkové aktivity
- Pro vzdělávání je důležitá důvěra – vyjadřujeme často pozitivní city
- Budme pozitivními vzory – pracujeme na vlastní sebevýchově

Prostřednictvím Etické výchovy utváříme a rozvíjíme klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

Žák

- kriticky hodnotí získané poznatky, vyvozuje z nich závěry a diskutuje o nich,

- váží si výsledků svého učení,
- dokáže určit smysl a cíle učení.

Kompetence k řešení problémů:

Žák

- rozpozná a pochopí problém a iniciativně ho řeší na základě získaných dovedností a vědomostí,
- hodnotí informace, které vedou k řešení problému, ověřuje si správnost řešení, aplikuje získané poznatky a postupy v řešení problémů v obdobných situacích,
- činí uvážlivá rozhodnutí, za která je zodpovědný a která je schopen obhájit.

Kompetence komunikativní:

Žák

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v ústním projevu,
- pomocí her se aktivně zapojuje do spolupráce s ostatními, diskutuje s nimi,
- používá vhodné výrazové prostředky komunikace,
- naslouchá promluvám druhých lidí, snaží se jim porozumět a vhodně na ně reagovat.

Kompetence sociální a personální:

Žák

- ohleduplně a s úctou vnímá mezilidské vztahy, poskytuje pomoc a umí o ni požádat,
- si vytváří pozitivní představu o sobě samém, aby mohlo dojít k posílení sebedůvěry a samostatnému seberozvoji,
- navazuje a rozvíjí vzájemně uspokojivé vztahy, chápe na základě osobní zkušenosti výhody spolupráce,
- jedná tolerantně, vstřícně a chápe potřeby a postoje druhých,
- ovládá a řídí vlastní konání a chování,
- podílí se na základě ohleduplnosti, úcty k druhým a snaze pomáhat na utváření dobré atmosféry v týmu,
- respektuje přesvědčení a hodnotu druhých lidí,
- dokáže se vcítit do situací ostatních lidí.
-

Kompetence občanská:

Žák

- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí hodnoty, které nespočívají pouze v materiálním uspokojení lidských potřeb,
- odmítá fyzické i psychické násilí,
- chápe základní environmentální a ekologické problémy a souvislosti,
- uvážlivě a vhodně se rozhoduje v zájmu podpory a ochrany zdraví.

Kompetence pracovní:

Žák

- aktivně a tvořivě ovlivňuje životní a pracovní podmínky,
- odpovědně přistupuje k výsledkům pracovní činnosti jak z hlediska kvality a hospodárnosti, tak i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých, ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot.

Cíl etické výchovy

je prosociální chování, které podporuje dialog, nezištnou spolupráci ve skupině, vede k přesahu mimo hranice kolektivu. Cílem je nejen základní orientace v mravních hodnotách, ale i vytvoření a zvnitřnění vlastního hodnotového systému žáka, který se stává posilou a základem zralé osobnosti. Tato pak dokáže realizovat poznané dobro bez nároku na odměnu a ocenění ostatních, pouze na základě vlastního uspokojení z naplnění svých vnitřních hodnot a požadavků.

Znaky prosociálního chování:

Chování ve prospěch druhého, které nevyplývá z povinnosti.

Chování bez očekávání protislужby nebo vnější odměny.

Chování podporující reciprocitu (tj. podobné chování).

Chování, které nenaruší identitu objektu (toho, který se chová prosociálně).

Prosociální chování znamená:

Poskytnout fyzickou pomoc.

Poskytnout fyzickou službu.

Darovat, půjčit nebo rozdělit se.

Poradit, vysvětlit.

Potěšit nebo povzbudit smutné nebo utrápené lidi.

Vyjádřit pozitivní hodnocení druhých s cílem posilnit jejich sebeúctu.

Se zájmem a soustavně naslouchat druhému.

Snažit se pochopit druhé, pochopit jejich city (empatie).

Solidárnost – chování, které vyjadřuje účast na důsledcích (zvláště tragických), podmínkách, stavu, situaci nebo neštěstí druhých osob.

Snažit se o zmírnění protikladů dorozuměním a dohodou ve skupině, hledáním toho, co nás spojuje, vytvářet atmosféru pokoje a svornosti.

Prosociální osobnost má tyto charakteristické znaky:

Navzdory složitosti problémů je optimistická.

Je oporou institucí.

Přináší nové věci.

Umí poskytnout pomoc.

Projevuje jistotu v ovládní skutečnosti.

Je empatická, osobnostně přitažlivá.

Má smysl pro humor.

Umí se odosobnit a získávat následovníky.

Výchovný styl pedagoga, vychovatele : Etická výchova je především vztah – laskavý, partnerský, přátelský, založený na vzájemné úctě a respektu, ale zároveň vztah náročný ve svých požadavcích a také důsledný.

Pravidla výchovného stylu:

Vytvořit ze třídy výchovné společenství.

Přijmout dítě takové, jaké je, a projevovat vůči němu přátelské city.

Přidělit pozitivní vlastnosti (pozitivní očekávání).

Formulovat jasná a splnitelná pravidla hry.

Reagovat na negativní jevy klidným poukázáním na jejich důsledky.

Vybízet k prosociálnímu chování.

Odměny a tresty používat přiměřeně.

Zapojit do výchovného procesu i zákonné zástupce.

Program etické výchovy

Jednotlivé stupně programu etické výchovy vedou k postupnému získávání dovedností, osvojení postojů a k základní hodnotové orientaci žáků. Probíhají formou prožitkové výuky při aplikování účinného výchovného stylu pedagoga.

Jednotlivé stupně programu:

Komunikace

Důstojnost lidské osoby, pozitivní hodnocení sebe, úcta k sobě

Pozitivní hodnocení druhých

Tvořivost a iniciativa. Řešení problémů a úloh

Vyjadřování a komunikace citů

Empatie

Asertivita

Reálné a zobrazené vzory

Pomoc, dělení se, přátelství, spolupráce

Komplexní prosociálnost

Etická výchova využívá širokého spektra metod prožitkové pedagogiky s ohledem na kolektiv žáků a dispozici pedagoga.

Výchovné metody využívané v etické výchově by měly splňovat dva základní požadavky:

Zaujmout žáky

Podporovat výchovné cíle v souladu s výchovným programem

Modifikovaný model výuky:

Senzibilizace, zcitlivění se pro dané téma (emocionální, rozumové)

Hodnotová reflexe

Nácvik ve třídě

Reálná zkušenost – transfer do života

Metody pro nácvik dovedností:

Práce ve skupině

Práce v kruhu

Diskuze

Brainstorming

Myšlenkové mapy

Hraní rolí

Modelování situace

Názorová škála

Projektové vyučování

Hodnocení:

- Hodnocení žáka promýšlet ve vztahu ke klíčovým kompetencím.
- Preferovat formativní hodnocení
- Hodnocení nastavit tak, aby byl maximálně zohledněn individuální potenciál žáka, jeho osobní pokrok i schopnost aplikovat poznatky při konkrétní činnosti a uplatnit je v běžné životní praxi.
- Při hodnocení žáka zohlednit zájem a aktivity žáka.
- Hodnocení je vhodné proměňovat a precizovat podle získaných zkušeností z výuky. Souběžně s úpravou způsobů hodnocení lze zvažovat vhodnost využívaných metod a forem práce

Při hodnocení vést žáky k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení.

Tematické okruhy průřezových témat zařazené do předmětu:

OSV Osobnostní a Sociální Výchova

Osobnostní rozvoj

Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání; cvičení sebekontroly ve prospěch druhého; vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; regulace vlastního jednání ve prospěch celku; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení; stanovování osobních cílů a vyrovnané sebepojetí

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací; rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace; hledání pomoci při potížích; uvolnění – relaxace; efektivní komunikace

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity; pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, citlivost; schopnost dotahovat věci do reality

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě; rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech; chyby při poznávání druhých

Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy; chování podporující dobré vztahy; empatie a pohled na svět očima druhého; respektování, podpora, pomoc vztahy a naše skupina/ třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny); vztahy a naše skupina/třída

Komunikace – řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků; dovednosti pro sdělování verbální a neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování); cvičení pozorování a empatického naslouchání; dialog – vedení dialogu, jeho pravidla a řízení, typy dialogů; komunikace v různých situacích – informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba, přesvědčování, řešení konfliktů, vyjednávání, vysvětlování, žádost; asertivní komunikace – dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci; pravda, lež a předstírání v komunikaci

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci; dovednost odstoupit od vlastního nápadu; dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky; seberegulace v pozici nesouhlasu, odporu; podřízení se ve skupině; vedení a organizování práce skupiny

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí; zvládání problémů v mezilidských vztazích

Hodnoty, postoje, praktická etika – analýza vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí; vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování; pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu); dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne; neočekává protislužbu; má pružné nápady, originalitu, tvořivost v mezilidských vztazích; pěstování kvalit typu odpovědnost, spolehlivost, respektování; neočekávám protislužbu za pomoc a obdarování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Etická výchova

I. období

1. ročník

Očekávané výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ osvojí si oslovování křestními jmény ☐ používá vhodné formy pozdravu ☐ dodržuje jednoduchá komunikační pravidla ve třídě ☐ si osvojí vhodné formy vyjádření prosby, vděku a omluvy ☐ vnímá důležitost pravidel v životě člověka 	<p>Základy mezilidských vztahů</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ představení se ☐ významy jednotlivých křestních jmen ☐ důvody pro oslovování křestními jmény ☐ oslovování učitele a dospělých osob ve škole ☐ vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu ☐ pozdrav a jeho formy ☐ omluva – její význam a formy ☐ prosba ☐ vděčnost za vykonané dobro – poděkování ☐ vysvětlení základních pravidel pro práci v etické výchově – sezení v kruhu, problém má přednost, neskákat si do řeči 	<p><u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ komunikace v různých situacích (omluva, pozdrav, prosba) <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vzájemné poznávání se ve skupině/ třídě <p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ moje vztahy k druhým lidem ☐ moje učení <p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ hledání pomoci při potížích <p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání 	
<p>uvědomuje si hodnotu rodiny a význam rodičovské lásky</p>	<p>Vztahy v naší rodině</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ hodnota rodiny ☐ význam rodičovské lásky 	<p><u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ péče o dobré vztahy 	

<ul style="list-style-type: none"> ☐ osvojí si základní (předpoklady) vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým ☐ zachovává vzájemnou úctu při mezilidské interakci ☐ dostatečně zvládá starost o svoje věci 	<p>Základy sebeúcty a úcty k druhým</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ uvědomění si vlastní hodnoty ☐ moje jméno ☐ oslava narozenin a svátku ☐ způsoby přepisování pozitivních vlastností druhým ☐ vzájemná úcta při mezilidské interakci – pozdravit se, pěkně se oslovovat atd. ☐ starostlivost o vlastní věci 	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ já jako zdroj informací o sobě <p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ péče o dobré vztahy ☐ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě 	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ hledá, co ho spojuje se spolužáky a lidmi okolo něho ☐ si osvojí základní formy spolupráce ☐ využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolů ☐ tvořivě hledá způsoby, jak vyjadřovat dobro svým spolužákům 	<p>Spolupráce a tvořivost</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ hledání co nás spojuje se spolužáky a lidmi okolo nás ☐ podpora spolupráce ☐ společné plnění úkolů ☐ zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování ☐ tvořivá pomoc spolužákům 	<p><u>OSV – Sociální rozvoj – Psychohygiena</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích ☐ hledání pomoci při potížích <p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality) ☐ tvořivost v mezilidských vztazích 	

<ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímá prosociálnost jako běžnou součást každodenního života ☐ zvládá základní formy prosociálního chování v rodině ☐ zvládá základní formy prosociálního chování ve škole 	<p>Základy prosociálnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímání a prožívání prosociálnosti ☐ pomoc v běžných rodinných situacích ☐ pomoc v běžných školních situacích 	<p><u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ péče o dobré vztahy ☐ chování podporující dobré vztahy ☐ empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc ☐ vztahy a naše skupina/ třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny) <p><u>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) 	
--	--	---	--

2. ročník

<ul style="list-style-type: none"> ☐ se podílí na vytváření společenství třídy prostřednictvím dodržování jasných a splnitelných pravidel ☐ dodržuje pravidla nejen ve třídě, ale i v jiných skupinách 	<p>Třída jako společenství</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ význam třídy v životě žáka ☐ význam pravidel ☐ dodržování dohodnutých pravidel ☐ význam a způsoby sankcí – odměny a tresty 	<p><u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ péče o dobré vztahy ☐ chování podporující dobré vztahy ☐ empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc 	
--	--	--	--

☐ orientuje se ve stylu působení sankcí ☐ vnímá svá základní práva a povinnosti	☐ transfer pravidel do reálného života základní práva a povinnosti	☐ vztahy a naše skupina/ třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)	
☐ si osvojí vhodné způsoby kladení otázek ☐ rozlišuje vhodné a nevhodné či hrubé výrazy ve své verbální komunikaci ☐ reguluje svoji trpělivost a neskáče druhým do řeči	Základní komunikační dovednosti ☐ důvody k tázání ☐ význam tázání se ☐ vhodné a nevhodné způsoby kladení otázek ☐ vnímavost ke vhodným a hrubým výrazům ve verbální komunikaci ☐ vnímavost k právu druhého být vyslechnutý	<u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u> ☐ řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků ☐ cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání	
☐ vnímá vlastní jedinečnost a originalitu ☐ si vytváří základy svého sebepoznání ☐ vnímá odlišnosti a podobnosti lidí	Formování zdravého sebepojetí a sebeúcty ☐ zcitlivění pro poznání základních charakteristických rysů vlastní osobnosti ☐ základy sebepoznání ☐ hledání toho v čem jsem výjimečný ☐ moje silné slabé stránky ☐ já a lidé v mém okolí – odlišnosti a	<u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u> ☐ co o sobě vím a co ne ☐ já jako zdroj informací o sobě ☐ moje tělo, moje psychika ☐ můj vztah ke mně samé/mu <u>OSV – Osobnostní rozvoj –</u>	

	podobnosti	<u>Seberegulace a sebeorganizace</u> ☐ cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle <u>OSV – Osobnostní rozvoj –</u> <u>Psychohygienu</u> ☐ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému	
☐ si osvojí základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých ☐ pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách ☐ si uvědomuje pozitivní vlastnosti lidí ve svém okolí ☐ zvládá projevovat pozornost, laskavost a uznání vůči druhým	Pozitivní hodnocení druhých ☐ důvody k pozitivnímu hodnocení druhých ☐ poznávání pozitivních vlastností lidí v mém okolí zejména v rodině a ve třídě ☐ způsoby přepisování pozitivních vlastností druhým ☐ projevování pozornosti ☐ projevování laskavosti ☐ projevování uznání v běžných podmínkách	<u>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</u> ☐ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ☐ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech <u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u> ☐ péče o dobré vztahy	
☐ rozvíjí tvořivé myšlení	Tvořivost ☐ představivost a obrazotvornost	<u>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita</u> ☐ cvičení pro rozvoj základních rysů	

	<ul style="list-style-type: none"> ☐ nácvik tvořivosti při společném plnění úkolů ☐ nácvik zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování ☐ nácvik samostatného pozorování 	<p>kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti „dotahovat“ nápady do reality)</p> <p><u>OSV – Morální rozvoj</u></p> <p><u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí <p>problémy v mezilidských vztazích</p>	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ zvládá prosociální dovednosti dělení se a darování ☐ využívá tvořivost při darování 	<p>Prosociální dovednosti</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ dělení se a význam pro mezilidské vztahy ☐ darování a význam pro mezilidské vztahy ☐ využití tvořivosti při darování – vymyšlení a vytvoření dárku pro druhé atd. 	<p><u>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí ☐ pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) ☐ dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne 	

3. ročník

☐ rozvíjí schopnost naslouchat druhým	<p>Zúčastněné naslouchání</p> ☐ důležitost naslouchání v životě člověka především v rodině a ve škole	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání</u></p> ☐ cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění	
☐ rozvíjí své speciální schopnosti související s tvořivostí	<p>Tvořivost</p> ☐ speciální schopnosti související s tvořivostí	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Kreativita</u></p> ☐ cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnost „dotahovat“ věci do reality)	
☐ rozvíjí své divergentní myšlení	☐ divergentní myšlení	☐ tvořivost v mezilidských vztazích	
☐ rozvíjí tvořivost v oblasti mezilidských vztahů	☐ význam tvořivosti v mezilidských vztazích	<p><u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u></p> ☐ komunikace v různých situacích	
☐ rozvíjí schopnost naslouchat druhým	☐ důsledky nepozornosti při naslouchání	<p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> ☐ vzájemné poznávání se lidí ve skupině/třídě	
	☐ výhody naslouchání	☐ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	
		☐ chyby při poznávání lidí	

	<p>zvláště v rodině a třídním kolektivu</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ nácvik tvořivosti v mezilidských vztazích ☐ vytváření prožitků radosti pro druhé 	<p>(informování, odmítání, přesvědčování, řešení konfliktů, vysvětlování, žádost)</p> <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny) 	
		<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ co o sobě vím a co ne <p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ dovednosti pro pozitivní naladění mysli; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládnutí stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění – relaxace, efektivní komunikace); hledání pomoci při potížích <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ☐ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a 	

		<p>hledání výhod v odlišnostech</p> <p>☐ chyby při poznávání druhých</p> <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u></p> <p>☐ dovednosti pro sdělování verbální a neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování)</p>	
		<p><u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u></p> <p><u>☐ péče o dobré vztahy</u></p> <p>☐ chování podporující dobré vztahy</p> <p>☐ empatie a pohled na svět očima druhého</p> <p>☐ respektování, podpora, pomoc, vztahy a naše skupina/ třída (práce s přirozenou dynamikou dané třídy jako sociální skupiny)</p>	
<p>☐ identifikuje základní city</p> <p>☐ vyjadřuje city v jednoduchých situacích</p> <p>☐ vyjadřuje pozitivní city</p> <p>☐ eliminuje urážky, které vyjadřuje</p>	<p>Komunikace citů</p> <p>☐ uvědomění si vlastních citů a pocitů</p> <p>☐ pojmenování základních citů</p> <p>☐ vyjádření základních citů</p> <p>☐ vyjadřování citů spojených s</p>	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u></p> <p>☐ jak se promítá mé já v mém chování</p> <p>☐ můj vztah ke mně samé/mu</p> <p>☐ moje vztahy k druhým lidem</p> <p>☐ zdravé a vyrovnané sebepojetí</p>	

☐ vůči druhým	obdivem druhých ☐ vyjadřování citů laskavosti k druhým ☐ sdělování radosti ☐ eliminace vzájemného urážení se	OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygienu ☐ dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí ☐ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech	
☐ reflektuje situaci druhých ☐ poskytuje adekvátní pomoc ☐ dokáže chápat situace a chování druhých především v rodině a ve škole na základě vlastních zkušeností a zážitků ☐ identifikuje důvody radosti a smutku u sebe a druhých ☐ dokáže zmírnit prožívání smutku druhých	Empatie ☐ vnímavost k situaci druhých ☐ pochopení situace druhých prostřednictvím vlastních zkušeností a zážitků ☐ pochopení rodičů, sourozenců a dalších členů rodiny ☐ vzájemné pochopení ve třídě ☐ důvody k radosti a smutku u sebe a u druhých ☐ zmírňování prožívání smutku u druhých	<u>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</u> ☐ vzájemné poznávání se ve skupině/třídě ☐ rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech <u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u> ☐ empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc <u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u> ☐ moje vztahy k druhým lidem <u>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace</u> ☐ cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle	

<ul style="list-style-type: none"> ☐ navazuje a rozvíjí kamarádské vztahy ☐ vyjadřuje vhodnými formami zájem o prožívání a chování druhých 	<p>Prosociální chování</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ význam blízkého člověka pro život jednotlivce ☐ základy kamarádství ☐ význam kamarádství ☐ vlastnosti dobrého kamaráda ☐ způsoby vyjádření zájmu o požívání a chování druhého ☐ význam vyjadřování zájmu o druhého pro mezilidské vztahy 	<p><u>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ analýzy vlastních i cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí ☐ vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování ☐ pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu) ☐ dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne <p><u>OSV – Morální rozvoj</u></p> <p><u>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí ☐ problémy v mezilidských vztazích 	
--	--	---	--

II. období

4. ročník

<ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímá zrakový kontakt, mimické vyjadřování, řeč těla, očisťuje verbální komunikaci od hrubých výrazů a vulgarismů, umí položit otázku. ☐ učí se při komunikaci s druhým člověkem dívat se do očí. ☐ uvědomuje si důležitost očního kontaktu v rozhovoru. ☐ vnímá postoje těla při strachu, zlosti, agresivitě. ☐ pozoruje zčervenání obličeje při projevu zlosti. ☐ vnímá své tělo při prožitku klidu. ☐ dokáže popsat důvod používání vulgarismů. ☐ vědomě eliminuje ze své komunikace hrubé výrazy. ☐ vědomě prožívá gesta, která jsou 	<p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ základy neverbální komunikace – seznámit se s možnostmi neverbální komunikace: postoje, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky, úsměv ☐ dramatizace běžných situací 	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ já jako zdroj informací o sobě ☐ druhí jako zdroj informací o mne ☐ moje psychika – temperament, postoj, hodnoty <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ řeč těla, zvuků a slov, řeč lidských skutků 	
---	---	--	--

spojená s obranou, útokem.			
☐ Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení. ☐ Uvědomuje si svůj talent. ☐ prezentuje své schopnosti před druhými. ☐ pozoruje sebe v kontaktu s druhými. ☐ vnímá své i kamarádovy vlastnosti. ☐ ubezpečuje se o podobnosti a zároveň odlišnosti stejných vlastností. ☐ umí se ocenit. ☐ učí se oceňovat sebe i kamarády. ☐ pomocí pozitivních hodnocení druhých prožívá své kvality. ☐ přijímá své negativní stránky jako výzvu ke změně.	sebehodnocení, sebe přijetí, sebe prezentace, podpora, sebe oceňování	<u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u> ☐ co o sobě vím a co ne ☐ jak se promítá mé já v mém chování ☐ můj vztah ke mně samému ☐ moje vztahy s druhými ☐ zdravé a vyrovnané sebepojetí	
☐ umí se těšit z radosti a úspěchu jiných, umí vyjádřit účast na radosti i	☐ pozitivní hodnocení druhých – v zátěžových	<u>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace,</u>	•

<p>bolesti druhých, pozitivně hodnotí druhé v běžných podmínkách.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ uchopuje vjem, že pozitivní hodnocení druhých pěstuje přátelství. ☐ pozoruje, jak uznání a ocenění působí na vlastní radost. ☐ raduje se z úspěchu a přeje tento pocit i druhému. ☐ hledá i na komplikovanějších spolužácích hezké vlastnosti. ☐ je přející. ☐ vnímá, že ocenění druhého naplňuje radostí obě strany. ☐ uctívá své i kamarádovy vlastnosti a zároveň je umí popsat, i když jsou negativní. ☐ pozoruje, že i negativní situace přinášejí prvky pozitivních změn. 	<p>situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ přijetí situace, odpuštění ☐ schopnost ocenit druhé a vyjádřit uznání 	<p><u>sebeorganizace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ cvičení sebekontroly ☐ regulace vlastního jednání a prožívání <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ péče o dobré vztahy ☐ pohled na svět očima druhého ☐ vztahy a naše skupina/třída <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu) ☐ dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky 	
--	---	---	--

5. Ročník

<ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímá zrakový kontakt, mimické vyjadřování, řeč těla, očisťuje verbální komunikaci od hrubých výrazů a vulgarismů, umí položit otázku. ☐ při komunikaci s druhým člověkem se dívá do očí. ☐ uvědomuje si důležitost očního kontaktu v rozhovoru. ☐ vnímá postoje těla při strachu, zlosti, agresivitě. ☐ pozoruje zčervenání obličeje při projevu zlosti. ☐ vnímá své tělo při prožitku klidu. ☐ popisuje důvod používání vulgarismů. ☐ vědomě eliminuje ze své komunikace hrubé výrazy. ☐ vědomě prožívá gesta, která jsou spojená s obranou, útokem. 	<p>Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ základy neverbální komunikace – seznámit se s možnostmi neverbální komunikace: postoje, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky, úsměv ☐ hry v kruhu – vnímání sebe v interakci s druhými ☐ využití běžných situací ve třídě 	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ já jako zdroj informací o sobě ☐ druhí jako zdroj informací o mne ☐ moje psychika – temperament, postoj, hodnoty <p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ řeč těla, zvuků a slov, řeč lidských skutků 	
---	---	---	--

<p>Uvědomuje si své schopnosti a silné stránky, utváří své pozitivní sebehodnocení.</p> <p>Učí se vnímat a popsat svůj talent.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ Presentuje své schopnosti před druhými. ☐ Pozoruje sebe v kontaktu s druhými. ☐ Vnímá své i kamarádovy vlastnosti. ☐ Ubezpečuje se o podobnosti a zároveň odlišnosti stejných vlastností. ☐ Umí se ocenit. ☐ Učí se oceňovat i kamarády. ☐ Pomocí pozitivních hodnocení druhých prožívá své kvality. ☐ Přijímá své negativní stránky jako výzvu ke změně. 	<ul style="list-style-type: none"> • sebepojetí – sebepoznání, sebehodnocení, sebpřijetí, sebezprezentace, podpora sebeoceňování • uvědomování si vlastních negativních stránek bez negativního náhledu sebe jako celistvé osobnosti 	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ co o sobě vím a co ne ☐ jak se promítá mé já v mém chování ☐ můj vztah ke mně samému ☐ moje vztahy s druhými ☐ zdravé a vyrovnané sebepojetí 	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Umí se těšit z radosti a úspěchu jiných, umí vyjádřit účast na radosti i bolesti druhých, pozitivně hodnotí 	<ul style="list-style-type: none"> • pozitivní hodnocení druhých – v zátěžových 	<p><u>OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace, sebeorganizace</u></p>	<ul style="list-style-type: none"> •

<p>druhé v běžných podmínkách.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímá, že pozitivní hodnocení druhých pěstuje přátelství. ☐ pozoruje, jak uznání a ocenění působí na vlastní radost. <ul style="list-style-type: none"> ☐ raduje se z úspěchu a přeje tento pocit i druhému. ☐ hledá i na komplikovanějších spolužácích hezké vlastnosti. ☐ je přející. ☐ vnímá, že ocenění druhého naplňuje radostí obě strany. ☐ uctívá své i kamarádovy vlastnosti a zároveň je umí popsat, i když jsou negativní. ☐ pozoruje, že i negativní situace přinášejí prvky pozitivních změn. 	<p>situacích</p> <ul style="list-style-type: none"> • přijetí situace, odpuštění • schopnost ocenit druhé a vyjádřit uznání • zážitek přijetí pro každé dítě • nácvik přátelských přijetí • pomocí empatie předpokládat reakci druhých 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ cvičení sebekontroly ☐ regulace vlastního jednání a prožívání <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ péče o dobré vztahy ☐ pohled na svět očima druhého ☐ vztahy a naše skupina/třída <p><u>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu) ☐ dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky 	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Identifikuje základní city, umí vést rozhovor s druhými o jejich prožitcích, na základě empatického vnímání přemýšlí nad konkrétní 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ komunikace citů – zvládání jednoduchých citů, vyjádření sympatie ☐ následky prudkých reakcí 	<p><u>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ analýza vlastních i cizích postojů a jejich projevů v chování spolužáků 	

<p>pomocí.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímá a popisuje, za jakých okolností vznikají negativní a pozitivní city. ☐ rozlišuje i na mimice city pozitivní a negativní. ☐ snaží se nesoudit sebe i druhého za projev citů. ☐ rozeznává jemné a prudké city. ☐ snaží se neublížit svým prudkým projevem citů druhému. ☐ Vnímá složitost prudkého jednání i s možnými následky. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ převzetí odpovědnosti za své jednání 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování 	
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Jednoduchými skutky uplatňuje tvořivost v mezilidských vztazích, především v rodině. ☐ uvědomuje si, že mnohé životní situace nemají pouze jedno řešení. ☐ snaží se nalézt více řešení pro jeden příběh. ☐ pozoruje, jak je život pestrý a 	<p>schopnost spolupráce – darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, vyjádření přátelství</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ přijetí náznaků hlubšího přátelství 	<p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ pomáhající a prosociální chování ☐ neočekává protislužbu ☐ má pružné nápady, originalitu, tvořivost v mezilidských vztazích 	☐

<p>každý z nás je originální.</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ vnímá kamaráda jako možnost něčeho nového. ☐ vymýšlí svoje tvořivé úlohy. ☐ pomocí scének dohrává příběhy. ☐ tvoří pohádky. ☐ vymýšlejí nová řešení. ☐ prožívá různé role a jejich chování, emoce a jednání, je schopen vžít se do pocitů druhých 			
--	--	--	--

5. 13. Dopravní výchova

Charakteristika

Dopravní výchova je do výuky řazena v hodinách prvouky a vlastivědy, prolíná však také dalšími předměty. Teoretické znalosti nabyté ve vyučování si pak žáci prakticky ověřují, procvičují a zdokonalují při výuce na dopravním hřišti. Velký důraz je zde kladem především na bezpečnost jízdy na kole a znalost silničního provozu.

Dopravní výchova je zařazena ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví. Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje vzdělávací obsah zabývající se člověkem, rodinou, společností, vlastí, přírodou, kulturou, technikou, zdravím a

dalšími tématy. S dopravní výchovou souvisí především tematický okruh Člověk a jeho zdraví, kde žáci získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích.

Dopravní výchova předkládá žákům vhodné chování při pohybu na ulici, při jízdě na kole, zdůrazňuje význam cyklistické přilby, reflexního značení a dalších prvků zdůrazňujících pohyb chodců a cyklistů v provozu. Seznamuje žáky se základním dopravním značením, se zásadami správného přecházení přes přechod a s nutností dbát na své bezpečí.

S dopravní výchovou je spjat také okruh Místo, kde žijeme. Svým vzdělávacím obsahem navazuje na obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět vzdělávací oblast Člověk a zdraví.

Výuka v běžných hodinách i výukové lekce dopravní výchovy na dopravním hřišti tak přispívají k poznání a uvědomění si zdraví jako nejcennější hodnoty v životě člověka.

5. 14. Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí

Charakteristika

Téma Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí zdůrazňuje důležitost účelného jednání v nestandardních život ohrožujících situacích. Problematika je řešena především v hodinách prvouky, vlastivědy, přírodovědy, ale také v dalších předmětech.

Hlavním cílem je naučit žáky smysluplné jednání v okamžicích běžného života i náhle vzniklé nežádoucí situace. Osvojení si vhodných vzorců chování v běžných situacích a poskytnutí pomoci je obsahem vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a příroda a Člověk a zdraví.

Žáci si postupně uvědomují odpovědnost každého jedince za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. K tomuto poznání slouží modelové situace a diskuse na konkrétní témata, debaty o způsobech řešení, o možnostech prevence a předcházení těmto situacím, dále navržení dopadů určitého jednání na život i svět okolo nás. Žáci si osvojují zásady první pomoci, zvnitřňují si schopnost empatického vnímání i ochotu být nápomocný jiným.

5. 15. Zdraví

Charakteristika

Problematika zdraví a zdravého životního stylu je probírána především v hodinách prvouky a přírodovědy, promítá se ovšem také do dalších předmětů. Na prvním stupni je stěžejním tématem preventivního programu nežádoucích jevů. Běžná výuka je doplňována přednáškami, besedami, zážitkovými programy, modelovými situacemi a jinými aktivitami nad rámec běžné výuky.

Tématika zdraví spadá do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví. Obsahem těchto oblastí je seznámit žáky s vývojem člověka od narození po stáří, se zásadami hygieny, stravování a zdravého životního stylu, s významem pohybu pro zdravý způsob života a s možnostmi relaxace. Téma se zabývá poznáním sebe sama, mezilidskými vztahy, vztahy a rolemi v rodině, rozdíly mezi ženským a mužským pohlavím. Seznamuje žáky s nemocemi a úrazy, s prevencí a také zásadami první pomoci. Důraz je kladen na bezpečné chování a jednání v různých situacích. Žáci se také učí vhodným způsobem vyjádřit vlastní názor, orientovat se v médiích a využívat je tak, aby bylo zachováno jejich soukromí a bezpečí. Nedílnou součástí je také problematika ochrany životního prostředí a okolí svého bydliště, péče o zvířata.

Vzdělávání v problematice zdraví vede především k uvědomění si hodnot a bezpečí žáků a jejich okolí.

5. 16. Obrana vlasti

Charakteristika

Charakteristika tématu Obrana vlasti vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět a Člověk a společnost. Vzhledem k tomu, že je problematika vzdělávací oblasti Člověk a společnost řešena až na druhém stupni základní školy, není její obsah pro potřeby naší školy závazný. Vzdělávání žáků teda podléhá vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.

S odkazem na tuto vzdělávací oblast se žáci k tématu seznamují s našim státem, s jeho zařazením ve světě, s geografickou polohou a státními symboly. Tyto znalosti v nich pěstují vědomí občana, vhodné občanské postoje, přijetí hodnot občana státu, znalost historie a kulturního dědictví. Žáci se seznamují se státními institucemi, s národními institucemi figurujícími ve světě.

Žáci se učí o svém bydlišti, o svém okolí, je jim vštěpována příslušnost k danému bydlišti a státu, a s tím souvisí také vědomí ochrany a obrany státu a svého bydliště. Žáci si procvičují vhodné vzorce chování, schopnost tolerance a solidarity, seznamují se s funkcí armády a obranných složek státu. Toto vědomí upevňují také pořádané besedy a akce ve spolupráci s integrovaným záchranným systémem, tedy policií, hasičským záchranným sborem a zdravotnickou záchrannou službou, které jsou součástí minimálního preventivního programu školy. Snahou tohoto tématu je probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi.

Uvedená problematika je v naší škole řešena v hodinách prvouky a vlastivědy, prostupuje také do dalších předmětů.

5. 17. Finanční gramotnost

Charakteristika

Finanční gramotnost je vyučována v hodinách matematiky, informatiky, prvouky a vlastivědy v součinnosti se vzdělávacími oblastmi Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie a Člověk a jeho svět.

Téma vede žáky k vědomí hodnoty majetku, k zodpovědnému zacházení s penězi, k řešení běžných každodenních situací v souvislosti s nakupováním a hospodařením. Přípravuje žáky na budoucí život a účelné řešení situací při pohybu na finančním trhu. Cílem tématu je naučit žáky orientovat se v problematice peněz a cen, vhodně nakládat s obnosem peněz, vyvarovat se rizikových záležitostí, umět efektivně řešit situaci nedostatku financí.

Vhodnými metodami výuky jsou didaktické hry, inscenace, modelové situace, práce s textem, projekce pořadů z oblasti financí, rozbor a diskuse o řešení různých vzniklých situací, zhodnocení možných postupů řešení apod. Pro nejlepší představu a tedy také

pro optimální výsledky při výuce žáků je vhodné vycházet z běžného života. Při výuce a nácviku jsou využívány informační technologie, kalkulátory a další technika.

Definice finanční gramotnosti

dle dokumentu Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách

Finanční gramotnost je soubor znalostí, dovedností a hodnotových postojů občana nezbytných k tomu, aby finančně zabezpečil sebe a svou rodinu v současné společnosti a aktivně vystupoval na trhu finančních produktů a služeb. Finančně gramotný občan se orientuje v problematice peněz a cen a je schopen odpovědně spravovat osobní/rodinný rozpočet, včetně správy finančních aktiv a finančních závazků s ohledem na měnící se životní situace.

Východiska

Finanční vzdělávání vyplývá z vládou schválené strategie s názvem Národní strategie finančního vzdělávání, schválené v roce 2010.

Cílový stav úrovně finanční gramotnosti na základní škole vymezuje dokument Standardy finanční gramotnosti. Je součástí dokumentu Systému budování finanční gramotnosti na základních a středních školách.

Dle dokumentu Systém budování finanční gramotnosti na základních a středních školách MŠMT zodpovídá ve fázi počátečního vzdělávání za zavádění RVP, které jsou východiskem pro tvorbu ŠVP na jednotlivých školách. MŠMT zabezpečí zakomponování Standardů finanční gramotnosti do RVP dle odpovídající věkové kategorie žáků za účelem posílit jejich finanční gramotnost.

Standardy finanční gramotnosti jsou rozpracovány podobně jako RVP ZV. Předkládají Obsah a Výsledky vzdělávacího procesu ve čtyřech tematických okruzích. Obsahy jsou doporučovaným učivem, Výsledky pak očekávanými výstupy.

Tematické okruhy pro základní vzdělávání jsou:

- Peníze
- Hospodaření domácnosti
- Finanční produkty

STANDARD FINANČNÍ GRAMOTNOSTI PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Výňatek Standard pro výuku na 1. stupni ZŠ

Tematický okruh:
Peníze
1. stupeň ZŠ
<u>Obsah</u>
- hotovostní a bezhotovostní forma peněz
- způsoby placení
- banka jako správce peněz
<u>Výsledky</u>
- používá peníze v běžných situacích
- odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze

Tematický okruh:
Hospodaření domácnosti
<u>1. stupeň ZŠ</u>
<u>Obsah</u>
- rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti
- nárok na reklamaci
<u>Výsledky</u>
- na příkladu ukáže, proč není možné realizovat všechny chtěné výdaje

Tematický okruh:
Finanční produkty
<u>1. stupeň ZŠ</u>
<u>Obsah</u>
- úspory
- půjčky
<u>Výsledky</u>
- vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vrátet dluhy

Finanční gramotnost jako správa osobních/rodinných financí zahrnuje tři složky:

- Peněžní gramotnost - kompetence nezbytné pro správu hotovostních a bezhotovostních peněz a transakcí s nimi a dále správu nástrojů k tomu určených (např. běžný účet, platební nástroje apod.).
- Cenová gramotnost - kompetence nezbytné pro porozumění cenovým mechanismům a inflaci.

□ Rozpočtová gramotnost - kompetence nezbytné pro správu osobního/rodinného rozpočtu (např. schopnost vést rozpočet, stanovovat finanční cíle a rozhodovat o alokaci finančních zdrojů), schopnost zvládat různé životní situace z finančního hlediska.

Finanční gramotnost v rámci ŠVP

Na prvním stupni ZŠ spadá výuka finanční gramotnosti do vzdělávacích oblastí Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie a Člověk a jeho svět. Je tedy nutná spolupráce učitelů vyučujících předměty z těchto vzdělávacích oblastí vyplývající tak, aby bylo učivo plně pokryto a plynule na sebe navazovalo.

Využití nejrůznějších metod a forem práce vede k efektivnější výuce žáků. Vhodnými postupy je začlenění úloh z běžného každodenního života rodiny, uplatňování inscenačních metod, problémová výuka, heuristická metoda, metody situační, diskuse o problému, využívání komunikačních a informačních technologií, kooperace žáků, projektová výuka, zapojení rodičů do nácviku řešení problematiky, využití pracovních listů, didaktických her a počítačových programů.

6. HODNOCENÍ

6. 1. Způsoby hodnocení

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se obecně řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. (§ 51 – 53), Vyhláškou MŠMT č. 48/2005 Sb. Vyhláška o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a č.27 / 2016 Sb, Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Žáci jsou hodnoceni na základě údajů uvedených ve Školním řádu školy.

6.2. Autoevaluace školy

Evaluace školy je systematickým hodnocením dosažených cílů podle předem stanovených kritérií, prováděné pracovníky školy. Je autoregulačním mechanismem vlastní pedagogické práce školy. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem k projektovaným cílům.

Základním cílem autoevaluace je hodnocení výsledků výchovy a vzdělávání, kterých škola v určitém období dosáhla. Umožňuje autoregulaci školy a jejího systému vzdělávání zevnitř. Škola tak poznává své silné a slabé stránky a tohoto poznání využívá ke svému vlastnímu růstu, ke stálému zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Oblasti autoevaluace

- podmínky ke vzdělávání (materiální, hygienické, technické...)
- průběh vzdělávání
- spolupráce s rodiči a veřejností
- výsledky vzdělávání
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita DVPP
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům
- soulad výuky a ŠVP

Cíle a kritéria autoevaluace

- zlepšování kvality školy
- zvyšování kvality vzdělávání

Nástroje autoevaluace

- dotazníky pro rodiče, žáky, učitele
- rozhovory se žáky, rodiči, učiteli
- hospitace
- kontrolní činnost vedení školy (plnění plánů, vedení dokumentace...)
- srovnávací prověrky

Časové rozvržení autoevaluačních činností

- v průběhu školního roku hospitace, pohovory se žáky, učiteli, jejich hodnocení v závěru roku
- pohovory s rodiči na třídních schůzkách, konzultačních hodinách – minimálně 2x ročně

- sebehodnocení práce učitelů a jejich hodnocení vedením školy (konec školního roku)
- kontrolní práce žáků – v hlavních předmětech 2x ročně
- projednání vlastního hodnocení školy za uplynulý rok – pedagogická rada

7. ZDROJE

7.1. Školní vzdělávací program těchto škol

- ZŠ Vratimov, Datyňská ulice 690
- ZŠ Vratimov, Masarykovo náměstí 192
- ZŠ Liberec, Na Výběžku

7.2. Právní předpisy (výběr nejdůležitějších)

- zákon č. 561/2004 Sb., O předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- zákon č. 563/2004 Sb., O pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- vyhláška č. 48/2005 Sb., O základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.
- vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů
 - vyhláška č. 27/2016 Sb., Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

7.3. Další zdroje

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání,

Opatření ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, kterým se mění Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání, čj. 12586/2009-22, 5.10.3 ETICKÁ VÝCHOVA - DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBOR

Standardy pro základní vzdělávání (stanoví nepodkročitelné minimum toho, co musí žák na konci 5. ročníku základní školy znát a umět)
[Opatření ministra s přílohou Standardy ZV Word-1.zip](#)

Národní strategie finanční gramotnosti

Sdělení MŠMT k finanční gramotnosti

Standardy finanční gramotnosti

[system budovani financni gramotnosti na zakladnich a strednich skolach - .pdf](#)

Metodická podpora <https://clanky.rvp.cz/clanek/c/Z/14431/metodicka-doporuceni-pro-vyuku-financni-gramotnosti.html/>

8. Přílohy

Příloha č. 1. : Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků